

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljske izdaje
celoletno v Jugos-
laviji 120 Din, za
inozemstvo 140 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nehrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnitva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.348
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov
1. stop. peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem g.
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
in dneva po prazniku

K nemškim volitvam

Sicer se je državni kancler dr. Marx na-
potil na odmor v Švico, kjer ostane vso volivno
doba, vendar v njegovi državi sami ni od-
diha. Vse politične stranke so posegle z naj-
večjo aktivnostjo v volivni boj in zdi se, da se
tako stranke kot volivstvo zavedajo, da so te
volitve morda ene najvažnejših, kar jih je
imela Nemčija, odkar se je po letu 1921 spre-
menila v demokratično republiko, v državo,
kjer daje parlamentarizem strankam in vo-
livcem pri vodstvu državnih poslov res odlo-
čilni pomen.

Dve splošni ideji se dasta podčrtati. Moč-
no stopa v ospredje ideja nemškega naroda
brez ozira na kastovstvo. V tem oziru se lahko
trdi, da bi nemška demokracija boj s pre-
teklostjo. Skrajno desno krilo, ki še ljubim-
kuje z monarhizmom in starim polabsoluti-
stičnim režimom, je razklano. Nemški nacio-
nalci, katerih predhodniki so ravno pruski
konservativci, bodo radi svoje miselnosti v
časov, ki so bili, ne samo tepeni, ampak naj-
brže tudi izločeni vsaj za doglečno dobo od
vsake bodoče vladne koalicije. Ideja nemške-
ga naroda kot celote se zrcali tudi v tem, da
je pretežna večina strank odločno poudarila
združitev vsega nemškega naroda, mišleč pri
tem na Avstrijo; vprašanje priključitve stopa
odločno v volivno borbo. Ideja naroda je tu-
rej prevladala.

Drugi splošni znak bi bilo, kot pri vsaki
državi, ki se je iznebila porodnih bolečin, ali
pa, ki se dviga iz razvalin, vprašanje kulturne
orientacije. Lahko se trdi, da stopa svetovno
naziranje privrkat jasno in opredeljeno v vo-
livni boj. Zlasti Stresemannova ljudska stran-
ka, ki je vzela v zakup zaščito liberalizma in
ki je onemogočila tudi šolski zakon, dviga
prapor svobodomiselnosti. Stresemann n. pr.
kandidira na Bavarskem, ne samo zato, da bi
pridobil Bavarsko za svojo zunanje politično
orientacijo, ampak tudi zato, da bi dvignil
speč in obnemogli bavarski liberalizem.

Nadaljnji znak je zunanje politični nazor,
ki se dosedaj še v nobenem volivnem boju ni
tako izkristalizirano poudarjal, kot v seda-
njem. Mednarodna politika bo torej čista ide-
ja, za katero se bo moral odločiti nemški vo-
livec. V tem oziru je za evropski mir razve-
seljiv pojav, da je uradna zunanja politika
sporazumna in mirnega razvoja last ogromne
večine, ne samo strank, ampak tudi kandida-
tov. Stresemannovo politiko sporazuma s
Francijo, odobrava prav tako socialna demo-
kracija kot centrum in demokrati. Z mogo-
demokratskega mirovnega krila bo dobilo več-
jo oporo tisto naziranje, ki priznava vsako
državo za enakovredno in bo igro izgubil na-
cionalizem tistega kova, ki zlasti za slovan-
stvo, posebej pa za Balkan, ni imel nikdar
drugačnih označ kot — psovke. Seveda mo-
ramo računati v tem slučaju tudi z nadaljnjo
posledico, ki bo naravno sledila temu voliv-
nemu izidu, namreč: Ojačenje nemškega vpli-
va v mednarodni politiki.

Kar se tiče centruma, je podčrtati dej-
stvo, da gre stranka kljub temu, da je grozil
še neposredno pred razpustom državnega
zbora razkol in da je bil neprestano na dnev-
nem redu tako imenovani »slučaj Wirth«,
enotno v volivni boj. Voditelji volivne držav-
ne liste so dr. Marx, dr. Wirth in dr. Steger-
wald, tedaj predstavniki vseh glavnih struj v
stranki. Značilno je nadalje, da so z vodilnih
mest izključeni vsi izraziti desničarji in mo-
narhisti, kar pomeni očitno veliko konce-
sijo predvsem političnemu talentu prve vrste
dr. Wirthu, potem pa tudi splošni miselnosti
nemškega volivstva, ki ga je danes že preko
70 odstotkov v materialni odvisnosti in si želi
nazaj vse prej kot prejšnje čase.

Prognosa o izidu ne more biti težka. Že
pri občinskih volitvah se je izkazalo, da pri-
dobivajo levičarske, zgubljajo pa desničarske
stranke, kakor tudi, da je komunizmu odklen-
kalo. Usodno vprašanje je, kaj bo z nemško
socialno demokracijo. Stranka je v opoziciji
sicer ohranila enotnost. Vendar pa je stalno
na dnevnem redu debata, ali bo prevladala
v njej radikalna ali pa zmernejša struja, ki
se je mnogo naučila iz skušenj svetovne voj-
ne, ko je življenje dokazalo, da so radikalne
teorije sicer namiljive, a v življenju neizpol-
njive. Stresemannova ljudska stranka utegne
nekaj pridobiti na račun nemških nacionalcev.
Stresemann sam bo, kakor običajno, obdržal
svoje položaje, to je z Bavarsko ljudsko
stranko približno 90 mandatov. To je tem bolj
gotovo, ker stopa kulturno vprašanje topot
posebno izrazito na plan, in ker centrum kljub
dolgotrajnemu sodelovanju v vladi ni ničesar
utrpele na strankarski organizaciji in disciplini.

Puntarji vlade ne brigajo

Radikalni klub je merodajen, ne posamezniki in glavni odbor

r Belgrad, 20. apr. (Tel. »Slov.«) Ob poslednjih dogodkih, katere je različno časopisje
poskušalo izkoristiti proti NRS, predvsem pa proti Vukičevićevi vladi, priobčuje osrednje
glasilo NRS »Samouprava« sledeč članek:

»Belgrajski pa tudi nekateri drugi listi priobčujejo članke o nekaki spomenici, ki jo
pripravlja nek ožji odsek glavnega odbora NRS in ki naj bi bila kritika vladnega dela in
vladne politike. S to spomenico vežejo nasprotniki NRS velike nade. Te nade se pojav-
ljajo že izza volivne borbe, ko se je vsakodnevno bralo o sporih med glavnim odborom
in Vukičevićevo vlado. Vendar do teh sporov ni prišlo, ker so bili na čelu NRS ljudje, ki
so imeli mnogo uvidevnosti. Danes se sploh ne more govoriti o sporu vlade, ki je drugi
državni organ, s povsem strankarsko organizacijo, ki se bavi z notranjimi strankinimi za-
devami. Za politično akcijo NRS, kolikor gre za aktualna zakonodajna in upravna vpra-
šanja ter probleme državne politike, je merodajen edino poslanski klub, ki nosi za svoje
delo tudi odgovornost. Vsako vmešavanje v ta delokrog bi dovedlo do komplikacij in te-
žavnih razmer v stranki. Ni mišliti, da bi glavni odbor napravil tako napako, da bi storil
korak tja, kamor nima formalne prav nobene pravice, ker bi se izpostavil načelnim očit-
kom, da za to ni odgovoren.«

Dalje pravi »Samouprava«, da gre samo za vlogo, ki jo bi glavni odbor poslal poslan-
skemu klubu in radikalnemu delu vlade. Zato opozarja vse radikale, da z največjo rezervo
sprejemajo pretirane in vseskozi prezgodnje vesti o nekakem sporu in akciji tako zvanega
glavnega odbora proti vladi. Vsa ta vprašanja, ki so na dnevnem redu, se morajo v klubu
obravnavati prijateljsko in objektivno.

Glede vesti, da g. Stanojević ne odobrava vladnega dela in da bo tudi on šel na nekako
zborovanje nezadovoljnih radikalov v Novem Sadu, pravi »Samouprava«, da nima glavni
odbor s tem zborovanjem pravno nobene zveze, če pa se tega zborovanja udeleži ta ali
oni član glavnega odbora, je to samo povsem njegova osebna stvar, ki niti najmanj ne
angažira glavnega odbora niti stranke.

Ob teh nasprotujočih si vesteh nasprotnega časopisja nam je dal ugleden član vlade
sledečo izjavo:

»Vlada dela in se niti najmanj ne ozira na akcijo nekakih nezadovoljnih, ki ne
temelji na nobenih stvarnih razlogih. Kakor vidite, se pred vlado nahajajo razni važni
posli. Sklepa se o ustalitvi dinarja in o uporabi posojila. V najkrajšem času pride na
dnevni red stanovanjski zakon. Narodna skupščina se nahaja pred velikimi posli. Vlada
pripravlja za njo delo. Skupščina prične prihodnji teden s delom. S tem materialom gre-
mo pred skupščino, ker je ta material za državo in ljudstvo pomemben in nujen. Neza-
dovoljneži hočejo svoje akcije naslikati na način, kakor bi ne smeli. Jasno je in to mora
vsak uvideti, da temelji njihova akcija na osebnih ozirih in koristih posameznikov. Reči
pa moramo, da se ne sme dovoliti, da bi ta njihova akcija prestopila meje. Mi gremo
pred skupščino, oni pa naj store, kar hočejo. V klubu NRS je položaj tak, da je položaj
vlade stabilen. Mi ne izzivamo nobenih razkolov. Ker pa so šli nezadovoljneži med ljud-
stvo, da bi vsaj za trenutek pridobili posamezne organizacije, bomo pričeli s protiakcijo.
Sklicali bomo shode, na katerih bomo odgovorili potrebno. Za to bo dovolj časa v maju
in juniju. Skupščina bo delala neprestano. Kolikor več zakonskih predlogov bo dokončala,
ki so ji predloženi, toliko bo položaj vlade lažji. Tudi dela v posameznih pokrajinah so
se že pričela in bodo ljudstvu prinesla veliko dobrega. Ko se bo emitiral prvi obrok po-
sojila, se bodo ta dela razširila. Ljudstvo bo imelo od tega še več koristi in močna go-
spodarska kriza se bo ublažila.«

Stanov. zakon še ni definitiven

r Belgrad, 20. aprila. (Tel. »Slov.«) Na da-
našnji vladni seji je minister za socialno poli-
tiko g. Čeda Radović poročal, da je iz kredita
150.000.000 Din, ki ga je narodna skupščina
dovolila za prehrano pasivnih krajev, izplačal
za javna dela že 36.000.000 Din. Hrane je ku-
pil in razdelil med gladujoče ljudstvo 1700 va-
govinov. Ravno tako je minister za socialno po-
litiko poročal o svojem predlogu o stanovanj-
skem zakonu. Ker so ministri v razpravi o tem
vprašanju zavzeli različna stališča (en del je bil
za to, da se prepusti skrb za stanovanja občan-
om, drugi pa za zaščito malih gospodarjev in
revnih najemnikov z državnim zakonom), je
ministrski svet sklenil, da se to vprašanje po-
novno predloži posebnemu odboru ministrov,
da prouči vsa mnenja posameznih ministrov in
da na podlagi njihovih stališč in resolucij po-
sameznih organizacij izdela predlog, ki bo
odgovarjal splošnim interesom. Ta odbor ima
nalogo, da to zadevo v najkrajšem času prouči
in svoje sklepe predloži ministrskemu svetu.

Finančni minister je poročal, da proučuje

vprašanje, ali naj bi se dal Zagrebu carinski
urad, da bi se na ta način gospodarski krogi
tudi v tem oziru zadovoljili, ker bi mogli vsi
hrvatski krogi svoje carinske zadeve opraviti v
Zagrebu. Nadalje so še drugi ministri poročali
o tem, katere posle bodo lahko v najkrajšem
času izročili velikim županom, da se na ta na-
čin izvrši decentralizacija upravnih poslov.

Odbor ministrov za proučevanje stano-
vanjskega vprašanja je imel popoldne sejo, na
kateri se je razpravljalo o zakonskem načrtu
bivšega ministra za socialno politiko dr. Go-
sarja in zakonskem načrtu sedanjega ministra
za socialno politiko Čede Radovića. Odbor se
s predlogom socialista Petjeana sploh ni bavil.
Na seji še ni prišlo do končnoveljavnih skle-
pov. Zato je gotovo, da se bo vprašanje po-
spešilo, da lahko ministrski svet o tem zavza-
me enotno stališče še pred sestankom narodne
skupščine. Narodna skupščina se bo sestala
najbrž 25. aprila. Vendar ni še glede dneva
padla končnoveljavna odločitev.

Zastopniki Prage
v Belgradu

r Belgrad, 20. apr. (Tel. »Slov.«) Zastop-
niki prestolice CSR so gostje tukajšnje občine.
Dopoldne se je vršila svečana seja občinskega
odbora naše prestolice, na kateri je belgrajski
župan dr. Kumanudi toplo nagovoril drage če-
ške goste. Zahvalil se mu je praški župan dr.
Baxa. Nato so govorili nekateri odborniki. Pri
tej priliki se je stavil predlog za ustanovitev
zveze češkoslovaških in jugoslovanskih mest-
nih občin. Gostje so si ogledali razne belgraj-
ske znamenitosti. Popoldne se je vršila v če-
škoslovaškem poslaništvu svečana otvoritev
novega poslopja poslaništva CSR. Nova zgrad-
ba češkoslovaškega poslaništva spada med
največja poslopja naše prestolice. Pri spreje-
mu, ki se je priredil v čast češkoslovaškim
zastopnikom prestolice zlate Prage, so bili za-
stopniki vlade: ministrski predsednik Vuki-
čević, notranji minister dr. Korošec, zastopnik

zunanjega ministra dr. Šumenkovič in še dru-
gi ministri, celokupen diplomatski zbor in
mnogo belgrajškega meščanstva.

Praški gostje odlikovani. Na predlog no-
tranjega ministra g. dr. Korošca sta bila odli-
kovana praški župan g. dr. Karel Baxa z re-
dom sv. Save I. reda in občinski svetnik g. dr.
Peter Denkel z redom sv. Save II. reda.

Vranjski veliki župan upokojen. Z uka-
zom Nj. V. kralja je upokojen veliki župan
vranjski Izidor Vitas.

Dr. Korošec v avdienci. Od pol 6 do 7
sinoči je bil v avdienci pri Nj. V. kralju no-
tranji minister dr. Korošec.

Drugi ob 8 zvečer

akademija Dijaškega Orla
v ljudskem domu

Angleški tisk o našem
posojilu

v London, 20. apr. (Tel. »Slov.«) »Man-
chester Guardian« objavlja danes sledečo in-
formacijo: Pogajanja o angleškem posojilu
Jugoslaviji so znatno napredovala. V Londonu
kmalu pričakujejo jugoslovanskega finančnega
ministra z drugimi jugoslovanskimi finančni-
mi strokovnjaki in če se more vse urediti za-
dovolj, je verjetno, da pride kralj Aleksan-
der prihodnje leto v London in da obišče vo-
ditelja angleške industrijske mesta. Del po-
sojila se bo porabil za to, da angleške tvrdke
izvršijo industrijska naročila v Jugoslaviji.
Morda se bo ustanovila banka z angleškim ka-
pitalom, ki bo izvršila vse s posojilom zvezane
transakcije. — Poročilo današnjih »Financ
Views« pa pravi: Pogajanja za jugoslovansko
posojilo niso taka kot jih slika inozemstvo.
Razen tega so v nasprotju z informacijo
»Manchester Guardian«.

Intervencije v Sofiji ni bilo

v Sofija, 20. apr. (Tel. »Slov.«) Z ozirom
na poročilo belgrajske »Avala«, da je jugo-
slovansko poslaništvo v Sofiji po nalogu svoje
vlade interveniralo pri bolgarski vladi radi
novih vpadov bolgarskih komitašev na jugo-
slovansko ozemlje v okolici Stipa, se izjavlja,
da jugoslovanska vlada ni napravila nobenega
diplomatskega koraka. Poslanik Nešić je samo
sporočil, da je neka jugoslovanska patrola za-
dela na tri neznance, od katerih je bil eden
ustreljen. Ker pri mrtvecu niso našli orožja,
je najbrže prestopil mejo brez sovražnih na-
menov. Emigranti vedno poskušajo prekora-
čiti mejo.

Mesta porušena - 80.000
ljudi brez strehe

v Sofija, 20. aprila. (Tel. »Slov.«) V Plov-
divu so ostale po potresu nepoškodovane
samo višje ležeče hiše in en del mesta s pre-
merom 400 m. Borisovgrad je po drugem po-
tresu popolnoma porušen. Število mrtvih ra-
ste neprestano. Dosedaj je javljenih nad 100
mrtvecev brez onih, ki so pokopani pod ruše-
vinami. Število ranjenecv je neznano, ker je
prebivalstvo razpršeno. V raznih vaseh izvira
iz razpoklin mnogo studecev, pomešanih s
peskom, ki preplavljajo polja do 1 m visoko.
Ceste so vsled poplave neporabne, posebno
cesta Papazli-Plovdiv, vsled česar je po-
možna akcija otežkočena. Železniška proga je
že popravljena in promet s Carigradom vzpo-
stavljen. Smatra se, da je brez strehe 80.000
druzin. Osem vasi je popolnoma razdejanih.

Zaprti komunisti na
shodih

v Pariz, 20. apr. (Tel. »Slov.«) Francoski
komunisti so včeraj kot poseben volivni šla-
ger pustili javno govoriti svoja dva pobegla
poslanca Doriota in Duclosa, ki ju policija že
en mesec išče brezuspešno. Dočim je policija
prišla Doriota, ki kandidira v St. Denisu in
je govoril v Valenciennes, se je Duclosu, ki je
govoril v St. Denisu, posrečilo uiti navzlic
velikopoteznemu nastopu policije, ki jo je vo-
dil sam prefekt Chiappe. Naenkrat je ugasni-
la luč in Duclos je izginil, dasi je policija pre-
taknila vse kote. Duclos kandidira proti vo-
ditelju socialistov Leonu Blumu in je priča-
kovati, da bo zmagal.

Stalin postal levičar

Moskva, 20. apr. (Tel. »Slov.«) Stalin je
po zadnjih dogodkih izpremenil svoje stališče
do kmetov in se udal levemu kurzu. Čuje se,
da je bil Trockemu v prognavstvu dovoljen
dopust, kar naj bi značilo, da je pobotanje
opozicije z vlado pred durni. Gospodarska
kriza, katere grozi tako v kmetijstvu kot v in-
dustriji, pomanjkanje kapitala ter angleško-
ameriška blokada je baje nagnila Stalina, da
se je povrnil k skrajnemu državnemu socia-
lizmu. Aretacija inženjerjev-strokovnjakov, ka-
terim se je očitala zveza s kapitalizmom in
kapitalističnimi državami, naj bi bila po tej
verziji samo uvod, da se preganja privatno
gospodarsko življenje, kolikor se je po letu
1921 oprostilo socialističnih spon. Stalin na-
merava nvesti radikalizem tudi v kmetijstvo
in izvesti do kraja odredbe, ki predpisujejo
prisilno gospodarstvo. S to novo orientacijo
so v zvezi tudi poročila o Čičerinovem odst-
pu, ki da se s Stalinom v zunanji politiki ne
strinja.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1:50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

LOVSKI IN ČUVAJ GOZDNI
išče službo najraje kje blizu Ljubljane. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3395.

Reduc. zvanik
fin. kontrole prosi mesta skladiščnika - oskrbnika ali lovskega čuvara. — Ponudbe je poslati upravi »Slovenca« pod: »Zvaničnik« št. 3394.

Preprosto DEKLE z de-zele si želi mesta h kaki boljši družini kot soba-rica ali pomoč gospodi-nji. Najraje kje v Celju, pa tudi drugje. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Poštena« št. 3277.

Fant srednje starosti in velikosti, želi premeniti službo za bolj lahka dela pri kakem do-brem gospodu ali pri do-bri kršč. družini na de-želi v kakem dobrem kraju ali pa tudi v me-stu. Vajen sem le krot-kih konj, enega ali dva, z lažjim, ne napornim de-lom, enako goveje živine. Prednost imajo trgovine ali poštene kršč. gostil-ne. Pijače nisem navajen. — Resne ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Pote-ben sreče« št. 3396.

Poravnajte naročnino!

Proste službe

Medičarski pomočnik
samostojen delavec, se takoj sprejme. Ponudbe pod »medičarski« na upravo lista.

Služkinjo
k 3 otrokom (9 in 3 leta in novorojenček) sprej-mem. Biti mora zaneslji-va, zdrava, poštena in lepega vedenja, vajena varstva in vzgoje otrok, ter opravljanja vseh del, združenih z otroci. Biti sme tudi starejša, samo z dobrimi spričevali. Pla-ča po dogovoru. V bli-žini Bleda. — Naslov v oglasnem oddelku »Slo-venca« št. 3377.

Sprejme se takoj več izučeni

šivilji klobukov
(stafirerici) v tovarno klobukov Bogataj & Janc, Radovljica. Plača po do-govoru ali akord.

Iščem vajenca
za pekovsko obrt. Vsa oskrba pri meni. — Naslov v upravi »Slovenca« pod šifro: »Takoj št. 3413«.

Inžiner
za gradbo železn. proge se išče. Nastop takoj. Na-gle ponudbe z dokumenti na: **Mirko Milutinović**, advokat, Beograd, Deli-gradska št. 1.

Vrtnarji!

Dne 20. aprila 1928 ob 16.30 se vrši na Ambro-zevem trgu št. 3 javna dražba raznih premičnin (200 vrtnarskih oken, raz-lično pohištvo, slike, vrtnarsko orodje, različne cvetke in zelenje v lonč-kih, dalje 1 stojnica z velikimi šipami s cement-no opeko krita i. t. d.). Interesentje se vabijo!

Prodaja se že vpeljano

PODJETJE

v industr. kraju v Slove-niji, ali se sprejme sode-lujočega DRUŽABNIKA pod zelo ugodnimi pogoji zaradi bolezni v družini. Potrebni kapital ca. 100 tisoč Din. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Ugodno«.

Naznanilo!

Cenj. občinstvu nazna-njam, da bom otvoril ju-tri, v soboto

mesnico na Starem trgu 28.

Postregel bom vedno s prvovrstnim blagom, ter se za naklonjenost pri-poročam.

Anton Remžgar, mesar, Ljubljana, Stari trg 28.

NAJBOLJSI PREMOG

Cebin Wolfove 1/2

Trboveljski premog, drva!
Pogačnik, Bohoričeva ul. št. 5. — Telefon: 2059.

Franca Hrašovec

trgovca v Radovljici

Pogreb pokojnika bo v soboto dne 21. t. m. ob 5 popoldne iz hiše žalosti v Radovljici. Zasluznemu sotrudniku ohranimo trajen in časten spomin! V Radovljici, dne 20. aprila 1928.

Mestna hranilnica v Radovljici.

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z o. z.
na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

na ugodnejše.

Varnost nudijo lastna palača, nadpolovica delnic hotela »Uniona«, hiše in zemljišča. Kredi ti v tekočem računu. Posojila proti poroštvu, vknjižbi na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

PRESELITVE

s pohištvenimi in navadnimi vozovi izvršuje točno, skrbno in najceneje

Javna skladišta, družba z o. z. Ljubljana, Dunajska cesta št. 33.

Shranjevanje pohištva v suhih skladiščih.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvi v lastni palači, zidani še pred vojsko, iz lastnih sredstev. — Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 120 millionov dinarjev

Cenj. čitateljem se priporočajo naslednje tvrdke:

Blaž Jančar
pleskar
Ljubljana, Breg

K. Pečenko
trgovina vseh vrst uanja in čevljarstvih potrebščin
Ljubljana, Sv. Petra cesta 32

Franc Ocvirk
mesar
Ljubljana, Poljansko cesta 53 (Solski dvorovi)

PRISTOU & BRICELJ
črkošlikarja, Ljubljana
Resljeva c. 4 - Sv. Petra c. 39
Telef. 2908 Ustan. 1903

Franc Fujan
krovec
Ljubljana, Galjeva 9
pri dolni kolodvoru

Inzerirajte v „Slovincu“!

Turisti, pozor!

Pred odhodom v planine oglasite se v delikatesi

K. JARC - „Pri turistu“

Dunajska cesta 7.
Vsakovrstni in najcenejši proviant.

Inženerja

mlajšo moč, kot tehničnega likvidatorja, išče zavarovalnica v stalno nameščenje. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Likvidator« št. 3304.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI:

FRANCOSKO — SLOVENSKI SLOVAR.
Sestavil dr. Janko Pretnar. Cena vez. Din 70.—.

SLOVENSKO — FRANCOSKI SLOVAR.
Sestavil dr. Janko Kotnik. Cena vez. Din 70.—.

Minka Hrašovec pl. Homannsgült, roj. Homann, naznanja v svojem in svojih sorodnikov imenu tužno vest, da je njen iskrenoljubljeni sin-edinec, gospod

Franci Hrašovec

pl. Homannsgült

v 32 letu svoje dobe, po dolgi, mukepolni bolezni, ki jo je vdano pre-našal, v sredo, dne 18. t. m. ob pol 7 zvečer, previden s svetotajstvi, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo nepozabnega mojega edinca bo v petek, dne 20. aprila ob 9 popoldne po blagoslovitvi prepeljano iz ljubljanske splošne bolnice v Radovljico, kjer se vrši pogreb v soboto, dne 21. t. m. ob 5 popoldne na farno pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

Radovljica, dne 19. aprila 1928.

Brez posebnega naznanila. Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Slovenska kuharica

Priredila S. M. Felicita Kalinšek

Vsestransko spopolnjena izdaja z mnogimi slikami v besedilu in 33 umetniškimi prilogami v naravnih barvah (193 barvanih slik). Elegantan vezan 160 Din.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzov. naslov: Gospobanka Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000.—, vloge nad Din 300.000.000.—

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.

Kaj je novega

KOLEDAR.

Sobota, 21. aprila. Anzelm, Simon, Bruno. Dunajska vremenska napoved za soboto 21. aprila: Severne Alpe in vzhodni rob Alp: Negotovo, izpremenljivo, hladno vreme. — Južne Alpe: Oblačno, od časa do časa padavine, nekoliko topleje.

ZGODOVINSKI DNEVI.

21. aprila: 1917. se je v Rusiji uvedel osemurni delavnik. — Kitajska je pričela reorganizirati mornarico in armado. — Ukrajinski narodni kongres se je izrekel za rusko zvezno republiko in za avtonomijo Ukrajine. — 1109. je bil umorjen sholastik in teolog Anzelm Canterbury. — 1488. se je na gradu Steckelberg pri Fuldi rodil humanist Ulrich Hutten. — 1828. se je rodil francoski filozof in zgodovinar Hippolyte Taine. — 1910. je umrl ameriški humorist Mark Twain.

★ Ljubljanski škof dr. A. B. Jeglič se je včeraj odpeljal na kanonično vizitacijo in birnovanje v dekanijo Leskovec, od koder se bo vrnil dne 7. majnika.

★ Ljubljanski oblastni odbor je prevzel zalogo šolskih knjig in imenoval za upravnika profesorja Josipa Osano.

★ Lepe sanje. Koncem januarja smo dobili nekega dne prijazno pismo s Stajerskega. Takole se je glasilo: »Sanjalo se mi je, da sem brzel v vlaku ter občudoval krasote tujih krajev. Zato je bilo prvo moje delo, ko sem vstal, da sem sedel in napisal to pismo, s katerim naročam »Slovenca« od 1. februarja do 1. julija t. l. »Prijazno pismo smo odstopili naši upravi, ki je naročilo izvršila. Ali so se prijete sanje, ki jih je povzročila prva letošnja naša nagrada in obetala udeležencem brezplačen obisk Pariza, Berlina ali Lurda, uresničile, bo vedel g. pisec sam. Verjetno, da se bo kaj podobnega sanjalo te dni še kakemu našemu bravcu. Morda da se vozi z aeroplanom v Belgrad, ali da se koplje ob morski obali itd. Svetujemo mu, da stori kot omenjeni naš prijatelj; če še ni naročen na naš list, naj to takoj stori, če pa je, naj poskrbi, da bo pravočasno imel plačano naročnino do 31. julija. Da ne bi našel vsaj pet napak med oglasi v »Slovenca« na zadnji strani med 1. in 26. majem, pa tudi ne verjamemo. In tako se mu bodo prijete sanje uresničile. — na račun »Slovenca«.

★ Ponovno opozarjamo na koncert ruskih cerkvenih pesmi, katerega priredi slovensko društvo »Ljubljana« v župni cerkvi v št. Vidu nad Ljubljano. Na sporedu so skladbe Bortnjanskega, Arhangelskega, Čajkovskega, Grečianinova itd. Začetek ob pol 4 popoldne. Predprodaja vstopnic v Zakotnikovi trafiki v št. Vidu.

★ Javen shod Slov. ljudske stranke v Kotljah pri Guštanju se vrši jutri po rani sv. maši v gostilni pri cerkvi. Govorila bosta

AUTOMOBILISTI!

„ADLER STANDARD 6“

najpopolnejši 6-cilindrski voz

je razstavljen

od 20. do 22. t. m.

v zeleni dvorani hotela „UNION“.

K ogledu najvrednejše »abi«

Gen. zastopstvo za Slovenijo
Ljubljana, Ahacijeva cesta 10.

narodni poslanec g. Bedjanič ter oblastni poslanec g. Kugovnik. Somišljeniki, vsi na shodi!

★ Umrl je v Novem mestu v četrtek zjutraj g. Alojzij Fischer v starosti 87 let. Pogreb bo v soboto ob 3 popoldne. Pokojni je bil zelo priljubljen ter vnet lovec do zadnjega.

★ Nova ljudska šola. V Gortini nad Muto bodo pozidali novo dvorazredno šolo, katero bodo obiskavali otroci iz vasi Gortina, iz Vrat, iz spodnjega dela Pernic in Sv. Primoža. Komisijonelni pregled se je že vršil.

★ Novi volivni red za člane Delavske zbornice v Ljubljani je izšel v založbi Delavske zbornice, kjer se tudi dobi. Novi volivni red je potrdil minister dr. Gosar, s čemer je dal podlago za svobodnejše in pravičnejše volitve, česar ne moremo trditi o starem volivnem redu. Sicer tudi novi volivni red ne bo vsem ugajal, toda vsi, ki so pri njem sodelovali, so se vresnici iskreno trudili, da bi ustvarili najboljše, kar je možno na podlagi dosedanjih pripomočkov.

★ Kongres delavskih zbornic bo 10. novembra v Belgradu s sledečim dnevnim redom: 1. Delovanje zbornic. Referent Sava Muzikravič. 2. Gospodarska kriza in položaj delavstva. Referent dr. Živko Topalovič. 3. Razvoj in izdelovanje delavske zakonodaje. Referent še ni določen. 4. Zavarovanje delavcev in nameščencev. Ob priliki kongresa se bo otvoril slovesno tudi dom centralnega tajništva in Delavske zbornice v Belgradu.

★ Naše včerašnje poročilo o glavni skupščini Zadrugne zveze v Ljubljani popravljamo, da sta bila izvoljena odbor in nadzorstvo, ne pa odbor in načelstvo. Delegati, ki so bili našteti kot izvoljeni člani načelstva, so člani nadzorstva.

★ Umrl je dne 14. aprila v Dobrih, župnija Guštanj, bivši posestnik Dominik Glinik, p. d. Blatnik, v visoki starosti 90 let. Bil je zvest pristaš naše stranke. — V Podklancu, župnija Črneče, je dne 18. aprila umrl Jožef Kogelnik, Klančnikov, stric i. g. župnika Ivka Kogelnika, v 74. letu svoje starosti. Bil je vse svoje življenje vzor pravega katoličana in velik dobrotnik župnijske cerkve v Črnečah ter romarske cerkve Sv. Križa.

★ Svoj 40. občni zbor je imela dne 19. aprila t. l. »Hranilnica in posojilnica v Dravogradu, r. z. z. o. z.« Ustanovil je l. 1888. takratni dravski kaplan g. Karol Rauss, ki si je pridobil za slovensko posojilništvo na Koroškem neminljivih zaslug z ustanovitvijo njemu združ, da je iztrgal slovenskega kmeta iz rok nemškutarjev. Vseh 40 let deluje v odboru sedanji načelnik g. Franc Kogelnik. Zelo mnogo je storila posojilnica za ohranitev slovenstva v prej nemškutarskem Dravogradu in otela mnogotero našo kmetijo grozečega ji propada. Naj deluje uspešno tudi znanprej! — Med prvimi ustanovitelji te zadruge in nje 38 letni neumorno delavni načelnik je bil tudi l. 1926. umrl g. Dominik Kotnik, p. d. Zupanc v Dobrih.

★ Novi uslužbenški davek. Seznam odtegnjenega davka zaposlenih in nameščencev (delavce in uradnike), s katerim plačaš ta davek davčnemu uradu je založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Pola (original in kopija) stane 1.50 Din, od 100 pol naprej po 1 Din. Istotam se dobi tudi »Tabela za preračunavanje uslužbenškega davka«.

prehodil pokrajino. V stanju oslabelosti so imeli najnavadnejši vtisi nepričakovan odmev v njem. Njegova misel je metala na zemljo in v zrak fantastične luči. Stresel se je pred senco, ki je begnila pred njim na beli, od solnca zapušeni poti.

Na izhodišču gozda je bil v bližini vasi. Sunkoma je zaobrnil pot. Pogled ljudi bi mu težko del. Vendar se ni mogel izogniti srečanju samotne hiše nad selom; naslonjena je bila ob bok hriba; podobna je bila zdravilišču; obdajal jo je velik vrt, razgrnjen v solncu. Nekaj bitij je begalo z negotovimi koraki po alejah, ki so bile posute s peskom. Krištof se ni zmenil — vendar na ovinku poti se je znašel tik pred človekom z bledimi očmi, debelim rumenim obrazom; omahnil na klop med dvema topoloma je dremal predse. Poleg njega je sedel drug človek. Oba pa sta molčala. Krištof je šel mimo. A že po štirih korakih se je ustavil: te oči je bil že neke videl. Obrnil se je. A človek, ki je sedel na klopi, se ni ganil. Venomer je nepremično bulil v neko stvar pred seboj. Njegov tovariš pa je zagledal Krištofa, ki mu je bil namignil. Prišel je k njemu.

— Kdo je oni tam — vpraša Krištof.

— To je eden izmed gostov tega zdravilišča, mu je odgovoril kazaje na zdraviliški dom.

— Zdi se mi, da ga poznam, je rekel Krištof.

— To je možno, mu je odgovoril oni. — Bil je pisatelj v Nemcih dobro znan.

Krištof je izrekel neko ime. — Da to je njegovo ime. Videl ga je bil nekoč, ko je pisal še v Mannheimovo revijo. Tedaj sta bila sovražnika. Krištof je šele pričel svojo pot, oni pa je bil že slaven. Bil je močan mož, svest samega sebe; zaničeval je vse, česar ni naredil on; sloveč pisatelj, čigar umetnost stvarna in poltarna je obvladala vso toodobno povprečno literarno produkcijo. Krištof, dasiravno ga je

zaničeval, se vendar ni mogel ubraniti nekemu občudovanju dovršenosti njegove snovne umetnosti tako odkrite in cmejene.

— Prijelo ga je pred letom, je rekel čuvaj. Skrbeli so zanj, mislili, da je ozdravel, vrnil se je domov. A potem ga je znova prišlo. Nekega večera se je vrgel skozi okno. Prve dni ko so ga privedli sem, je bil okrog sebe in kričal. Sedaj je dovolj miren. Svoje dni preživlja, kakor vidite, sede.

— Kaj gleda, vpraša Krištof.

Približal se je klopi. Z usmiljenjem je motril blede obraz premaganca in debele veke, ki so mu padale čez oči; eno oko je bilo skoro čisto zaprto. Zdelo se je, da norec Krištofa ni bil opazil. Krištof ga je poklical po imenu, prijel ga je za roko, mehko in vlažno roko, ki se mu je prepuščala, kot da je mrtva; a ni imel poguma, da bi jo bil obdržal v svojih rokah: človek je za hip dvignil svoje zaobrnjene oči h Krištofu, a je takoj zopet jel gledati predse s svojim bebastim smehljajem. Krištof vpraša:

— Kaj motrite?

Človek je nepremičen odgovoril polglasno:

— Čakam.

— Česa?

— Vstajenja.

Krištof se je stresel. Naglo je odšel. Beseda je prodrila vanj z ognjeno puščico.

Pogreznil se je v gozd in zopet stopal po pobočju navzgor v smeri svoje hiše. V zmedenosti je izgubil pot: znašel se je v sredi velikih smrekovih gozdov. Senca in tišina. Nekaj solnčnih lis — rahlo rdečih — bogve kje so se vzele — je padalo v goščo senc. Krištofa so prevzele te svetle ploskve. Vse okrog se je zdelo tema. Stopal je po iglasti preprogi, spodtikajoč se ob korenine, ki so štrlele ven kot nabrekle žile. Ob vznožju dreva ni bilo niti rastline, niti mahu. V vejah nikakega ptičjega petja. Razrastki spodaj so bili mrtvi. Vse življenje se je zateklo v višino, tja, kjer je solnce.

BISERNOBELI ZOBJE DEHTEČA LISTA

SARG-OV

Cena za komad 10 Din. Tabela je sestavljena tako pregledno, da na prvi pogled lahko določiš višino davka od dnevnne, tedenske ali mesečne plače, delavca ali uradnika, samca ali z otroci.

★ Ponesrečil se je g. kaplan Janez Hauptmann pri Sv. Rupertu v Slov. goricah. Voznik je na klancu napodil konje, konji so se obrnili mesto navzgor navzdol, voz se je prevrnil in gospod kaplan si je pri padcu zlomil nogo na dveh mestih. Zdravi se doma.

★ Radi opustitve čebelarstva ceno prodam čebelnjak, čebele, panje in vse čebelno orodje. — Nikolaj Žugelj, Sp. Bernik, p. Cerklje pri Kranju.

★ Slaba kupčija. Posestnica Marija Štrukljeva iz Vižmarij je lani prodala nekemu Bolgaru, ki se je predstavil kot trgovec iz Zagreba dva vagona krompirja v vrednosti 16.000 Din. Ko je potem Bolgara iskala, ga ni mogla dobiti nikjer in je radi tega prijavila slučaj zagrebški policiji. Pozneje je na zahtevo nekega Bolgarovega prijatelja umaknila ovadbo, češ, da ji bo denar že izplačan. Ker pa denarja še do danes ni dobila, je zopet vložila ovadbo, toda med tem je Bolgar že izginil.

★ Težka avtomobilska nesreča pri Ptuj. Dne 17. t. m. se je odpeljal iz Zavrča pri Ptuj s tovornim avtomobilom, polnim moke in drugega blaga, trgovec in mlinar M. Rizman. Ko je prešel dravski most, se je avtomobil s ceste prevrnil po 15 m visokem pobočju. V dolini pod cesto sta dve hiši. Tu je avto priletel do stebrov ograje in jih več razbil. Avto sam pa se je prevrnil tako, da so vsa štiri kolesa prišla v gornjo lego. Pri zaletu je lastnik avtomobila odletel v velikem loku, vendar pa je padel na tla tako srečno, da je dobil le malo rano na glavi, dočim je njegov šofer dobil pri padcu težje poškodbe na ledjih in na glavi. Nesreča je hotela, da se je dvorišče, kamor se je avto zaletel, igralo dvoje otrok, ki jih je avto strašno razmrčeval. Ni še ugotovljeno, kaj je bil vzrok, da je avto strmoglavil raz vodoravno cesto po pobočju.

★ Nesreča pri izmeni straže. V Trebinju v Hercegovini je stražil vojak 29. pešpolka Čamo Dedo zgradbo, v kateri je shranjeno orožje in municija. Ob petih zjutraj je prišel vojak Gligorije Pavlovič od 24. topničarskega

„Chinoferrin“

KINA VINO z železom, najučinkovitejše sredstvo proti slabokrvnosti. — Dobiva se v vsaki lekarni.

polka, da ga izmenja. Čamo Dedo, ki je stražil vso noč neprespan, je naperil puško in po vojaških predpisih zaklical »Stoj!«, ker Pavlovič ni poznal osebno. Po nesreči se je dotaknil jezička na puški, da se je sprožila. Gligorije Pavlovič je bil na licu mesta mrtev. Posebna komisija je preiskala slučaj in za enkrat odredila, da mora Čamo Dedo v zapor.

★ Pri bledih, sivorumenkastih barvi kože, utrujenosti oči, slabem počutku, žalostnem razpoloženju, težkih sanjah, bolečinah v želodcu, pritisku krvi v glavi in strahu pred boleznijo se svetuje, da se skozi nekaj dni zjutraj na tešče pije čaša naravne »Franz-Josef«-grenčice. V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josef«-voda največ raditega, ker na mil način odstranja vzroke mnogih bolezenskih pojavov. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 8823

Ljubljana

NOČNA SLUŽBA LEKARN

Drevi imata nočno službo: Sušnik na Marjinem trgu in Kuralt na Gosposvetski cesti.

○ Umrla je včeraj dopoldne Marija Strel, vdova po vinskem trgovcu Petru Strelu iz Mokronoga. Pokojnica je bila doma iz Mrkunove hiše na Okroglem; kjer danes domuje msgr. Tomo Zupan. Bila je verna in dobrošrna krščanska žena. Stara je bila 70 let. Pogreb se bo vršil v nedeljo ob 3 popoldne v Miklošičeve ceste. Sv. maša zadušnica se bo brala v cerkvi Marijinega Oznanjenja v ponedeljek ob 7 zjutraj.

○ Predprodaja vstopnic za akademijo dijaškega Orla danes od 2 popoldne naprej v sobi Dijaškega Orla (Ljudski dom, II. nadst.) Akademija se vrši ob 8 zvečer v Ljudskem domu.

○ Ljubljanska carinarnica. Pred dnevi se je vršila v Ljubljani posebna anketa radi zgradbe nove carinarnice. Anketa je dognala, da bi bil za zgradbo carinarnice v smislu dosedanjih projektov potreben kapital 50 milijonov Din, na razpolago pa je v ta namen okroglo 12 milijonov. Projekt bo treba radi tega ali restringirati in zgraditi carinarnico v manjšem ter za Ljubljano mnogo prenatrženem obsegu, ali pa poskrbeti kje za nadaljnja sredstva, kar pa je v sedanjih razmerah zelo težko.

○ Regulacija Gradašnice napreduje le počasi, ker ni na razpolago zadostnih sredstev in je v sedanjem pomladanskem vremenu tudi delo samo otežkočeno. Pač pa pri-

Romain Rolland:

Iz knjige Jean Christoph

Dnevi so tekli, Krištof jih je preživel z izpraznjenim življenjem. Pri vsem tem se je vendar še vedno držal pokonci, in hodil okrog. Srečni oni, katere v teminah življenja podpira močan rod! Noge — očetove in dedove so nosile sinovo telo, ki je bilo na tem, da se sesede; sunek živavih prednikov je dvignil zlomljeno dušo, kakor nosi konj mrtvega jezdecja dalje.

Hodil je po grebenastih poti med dveh a soteskama. Stopal je navzdol po ozki stezi, ki je bila posuta s kamenjem, med katerim so se kačasto vile zavozelane korenine nizkih, pokvečenih hrastov. Ne da bi se zavedal, kje hodi, je stopal bolj varno, kakor da ga vodi uka svetla volja. Ni bil spal in komaj je kaj malega zaužil že več dni sem. Meglilo se mu je pred očmi. Stopal je proti dolini. Velikonočni teden je bil. Dan zastrt. Poslednji naskok zime je bil premagan. Topla pomlad je že tlela. Z vasi tam zdolaj se je dvigalo zvonjenje. Najprej z ene, ki se je bila kot gnezdo stisnila na vznožje gore s svojimi pisanimi slamnatimi strehami — črnimi in rumenimi, pokritimi kot z baržunom gostim mahom. Nato z druge, ki je bila skrita onstran na pobočju griča. Nato še z drugih v ravnini — tam čez reko. In veliki zvon se je oglašil od daleč — z mesta, ki se je izgubljalo v megli. Krištof se je ustavil. Srce mu je skoraž odpovedalo. Zdelo se je, da mu vsi ti glasovi kličejo:

Pojdi z nami! Tukaj je mir. Tukaj je žalost umrla. Umrla je z mislijo. Mi zibljemo dušo tako lepo, da v naših rokah zaspi. Pridi, spočij se, ne boš se zbudil več...

Kako je bil truden! O kako rad bi bil spal. Vendar se je otresel in rekel:

Ne iščem miru — temveč življenja.

Zopet je začel hoditi. Ne da bi vedel, je

Kmalu pa je tudi to življenje ugasnilo. Krištof je vstopil v del gozda, katerega je razdejala neka skrivnostna bolezen. Neke vrste lišaj — dolg in tenek kot pajčevina, je pokril s svojo mrežico veje rdečih smrek, omotal jih je od tal do vrha, se vlekel od ene do druge in je dušil gozd. Reklo bi se lahko, da so bile to podmorske alge s potuhnjenimi tipalkami. To je bila tišina oceanskih globin. V višinah pa je bledele solnce. Megle, ki so se lokavo plazile skozi mrtev gozd, so obkolile Krištofa. Vse je izginilo; ničesar ni bilo več. Skoro pol ure je Krištof na slepo brodil skozi omrežje bele megle, ki se je stiskala in počrnevala in mu je vdrla v grlo. Misli je, da hodi prav, a se je vračal vedno znova v kolobarju pod gorostasno pajčevino, ki je visela od zadušnih smrek. Megla, skozi katero je hodil, je navezavala nanje šklepetajoče kaplje. Končno so pentlje odjenale, napravila se je luknja in Krištofu se je posrečilo najti izhod iz podmorskega gozda. Gozdovi so bili živi, vendar je slutil v njih molčečo borbo smrek in bukev. Bila je v njih vedno ista nepremakljivost. Ta tišina pa, ki je trajala že nekaj ur, ga je jela mučiti. Ustavil se je, da bi jo zaslišal.

Naenkrat je od daleč prišel val. Sunek predhodnega vetra se je dvignil iz globine gozda. Kakor konj v diru se je zagnal v vrhove dreves, ki so zavalovili. Tak je Michel-Angelov Bog, ki je planil v vrtnice vetra. Mimo je šel nad Krištofovo glavo. Gozd in Krištofovo srce sta vtrepelata. Znanilec je bil to...

Zopet je padla tišina. Krištof, ki ga je zajela sveta groza, se je naglo vrnil domov z drgetajočimi nogami. Na hišnem pragu se je nemirno ozrl nazaj, kot človek, ki ga nekdo preganja. Narava je bila kot mrtva. Gozdovi, ki so pokrivali pobočja gora, so spali pod pezo težke žalosti. Nepremični zrak je bil čarobno prozoren. Nobenega šuma nikjer. Samo turobna muzika hudournika — voda, ki gloda skale

Bethlen je grozil z vojno

v Praga, 20. apr. (Tel. »Slov.«) Češki listi označujejo izjavo grofa Bethlena o priliki sedemletnice njegovega ministrskega predsedništva kot očitno vojno grožnjo Češkoslovaški in državam Male antante. »Večerc opominja, da se je treba na ta skoro že neizogiben boj pravočasno pripraviti. »Narodni Listy« pišejo: Če tudi grof Bethlen ne prihaja več s 100 odstotnimi zahtevami po vrnitvi, je na vse madjarske revizijske zahteve odgovoriti samo eno: Mi ne vrnemo Madjarski niti pedi naše zemlje.

Horthy občuduje fašizem

v Budimpešti, 20. apr. (Tel. »Slov.«) Danes opoldne je madjarski upravnik Horthy sprejel italijanske politike. V imenu Italijanov je govoril senator Cipico, kateremu je odgovoril Horthy: Naša dva naroda sta bila v preteklosti zvezana po številnih velikih zgodovinskih dogodkih. Vojna je te zveze raztrgala, po svetovni vojni pa so skupni zgodovinski spomini in stoletne vezi zopet oživele. Današnja Italija, ki se po vojni razvija občudovalno, nam je podala prijateljsko roko in mi smo z odkritosrčnim veseljem in zahvalo zagrabili priložnost, da se staro prijateljstvo zopet oživi. Horthy se je z ogorčenjem spominjal milanskega atentata in prosil goste, naj se v gostoljubni Madjarski počutijo dobro. Zvečer

je na čast Italijanov priredil predsednik poslanske zbornice Tibor Zltvay sprejem, na katerega je bilo povabljenih 800 gostov. Prišel je tudi nadvojvoda Jožef.

Italijanskih strojnic ni več

v Pariz, 20. apr. (Tel. »Slov.«) »Matine« poroča iz Ženeve: Čuje se govorica, da je preiskovalna komisija Društva narodov v Monstru ugotovila, da tam predloženi vojni material ni identičen z italijanskimi strojnimi. »Matine« dostavlja, da bo, če je temu tako, komisija trojice predlagala, da se vrši še ena dopolnilna anketa Društva narodov.

Minister Valko ni odkrit

v Praga, 20. aprila. (Tel. »Slov.«) »Narodni Listy« izjavljajo, da besede madjarskega zunanjega ministra Valka: »Madjarska se bo mirovne pogodbe držala tako dolgo, dokler se ne revidira« vsebuje ogroževanje miru in stabilizacije razmer. Češkoslovaško stremenje po srednjeevropskem Locarnu, ki ga Valko označuje kot predaleč segajoč teoretičen problem, se da, kakor sta dokazali Francija in Nemčija, prav lahko izvesti. Valko se napram Jugoslaviji obnaša mirno, vidi pa v italijansko-jugoslovanskem konfliktu edino rešitev za Madjarsko.

Kam se bo nagnila Grška?

v Atene, 20. apr. (Tel. »Slov.«) List »Helleniki« poroča, da bo italijanski državni podtajnik za zunanje stvari Grandi koncem maja prišel v Atene, da vrne obisk grškega zunanjega ministra Mihalokopulosa v Rimu. Ostal bo v Atenah nekoliko dni in nadaljeval v Milanu začeta pogajanja. V diplomatskih krogih se temu obisku pripisuje velik pomen, da bi se namreč pri tej priliki mogla podpisati italijansko-grška pogodba. Mihalokopulos je izjavil vašemu dopisniku, da ni prejel nobene obvestila o Grandijevem obisku. Današnji večerni listi označujejo to vest kot preuranjeno. V diplomatskih krogih se omenja, da niti Grška niti Italija ne smatrata podpisa italijansko-grške pogodbe za nujno zadevo. Pred vsem je potrebno, da se odnošaji med obema državama ohranijo in utrdijo.

V Italiji so ječe prenapolnjene

v Milan, 20. apr. (Tel. »Slov.«) Tekom preiskave o bombnem atentatu so oblasti baje prišle na sled protifašistični tajni zvezi, ki ima podružnice tudi v Rimu in Turinu. Aretiranih je bilo več članov, med njimi odvetniki in drugi pripadniki duševnih poklicev. Radi izsledovanja pravih povzročiteljev atentata vsak dan na novo aretirajo mnogo oseb, iz česar se sklepa, da pravih storilcev še vedno nimajo. Milanski preiskovalni zapor so prenapolnjeni. Aretiranci pripadajo najrazličnejšim poklicem in stanovom od zidarjev do duhovnikov. — General Freri je odstopil kot podpredsednik posebnega sodišča za varstvo države. Mussolini je njegovo demisijo sprejel.

Italijansko brodogradništvo na Balearih

v Madrid, 20. apr. (Tel. »Slov.«) Za maj in junij se napoveduje obisk italijanske zračne eskadre na Balearih pod vodstvom de Pineda in obisk oddelka italijanskega brodogradništva. Obiskali bodo tudi špansko celino. Letala bodo spremljale ladje matice. Pri presoji tega obiska je treba pripomniti, da imajo Baleari izredno strateško važnost, posebno za zvezo severne Afrike z južnimi francoskimi pristanišči.

Nove italijanske ladje. Kakor javlja »Foglio d'Ordini«, so bile od novega leta dalje zgrajene sledeče vojne ladje: torpedni čoln »Ostro«, velika šolska ladja »Christoforo Colombo« in 9 podmornic.

Kakšna je italijansko-ameriška pogodba

v Milan, 20. apr. (Tel. »Slov.«) Glede sklenitve italijansko-ameriške arbitražne pogodbe piše »Corriere«, da njena doba ni omejena, da se ima odpovedati v roku enega leta in da je sklenjena po vzoru francosko-ameriške pogodbe.

Romunija je sredi krize

v Bukarešti, 20. apr. (Tel. »Slov.«) V romunskih političnih krogih je veliko pozornost vzbudila vest kološkega lista narodnokmetijske stranke »Patria«, ki pravi, da je na nekem banketu v soboto izjavil bivši ministrski predsednik Stirbej, da se nahaja Romunija sredi politične krize, iz katere je edini izhod ta, da narodnokmetijska stranka sklene z liberalno stranko mir in opusti boj. Narodnokmetijsko stranko čakajo v bodočnosti težke naloge ter je zato potrebno, da se med obema strankama doseže sporazum. Politična preteklost in prestiž voditelja narodne kmetijske stranke Mania je zadostna garancija, da ne bo napravil nobene napake in da bo v vsakem oziru zastopal interese države. V političnih krogih se tej vesti pripisuje velika važnost, posebno z ozirom na to, da se je bivši ministrski predsednik Stirbej pred kratkim sestal z Maniom.

Maniu se ne briga za vlado

Bukarešti, 20. apr. (Tel. »Slov.«) Romunska vlada je končno sklenila, da prepove kongres narodne kmetijske stranke v Albi Julii. Ko je bil vodja stranke prof. Maniu o tem koraku vlade obveščen, je odgovoril, da se bo zborovanje na vsak način vršilo. Maniu pripravlja manifest na romunski narod, v katerem ga pozivlje, naj brez ozira na vladino prepoved koraka v Albi Julii.

Romunski princ Karel v Bruslju. Romunski princ Karel se v zadnjem času, kakor doznava Vaš dopisnik, nahaja v Bruslju. Domneva se, da je prišel semkaj zato, da se izogne opazovalni kontroli v Parizu in da se eventuelno od tu napoti v Romunijo.

Zaleski naj odstopi?

v Pariz, 20. apr. (Tel. »Slov.«) »New York Herald« piše, da poljski zunanji minister Zaleski namerava odstopiti, da bo imenovan za poslanika v Londonu in da prihaja kot njegov naslednik v poštev poslanik v Moskvi Patek.

Pilsudski obolet. Maršal Pilsudski je lahko obolet, tako da se je moral njegov napovedani govor o vojnem proračunu odgoditi.

Brezupen zagovor Žerjavovega preklica

Naša ugotovitev, da je dr. Žerjav s svojim znanim velikonočnim uvodnikom dejansko preklical glavno politično misel SDS, je spravila naravno esdeesarsko gospodo v najbolj mučno zadrego. Z vsemi sredstvi zofistike skuša zato esdeesarski tisk dokazati, da ni bilo v Žerjavovem uvodniku nobenega preklica. Vse to zagovarjanje in opravičevanje pa je ravno tako le brezupno Sisifovo delo, kakor je le umetno narejeno vse ogročenje na naš naslov. In to bomo še enkrat dokazali.

Z nastankom Jugoslavije je nastalo tudi vprašanje njene ureditve. To vprašanje je zato zavzemalo ves čas odločujoče mesto v vsej naši politiki in po stališču, ki so ga zavzele stranke v tem vprašanju, je javnost sodila tudi njih program. Pri vsej preobilici strank pa je ravno to vprašanje razdelilo vse stranke Jugoslavije na dva tabora. V enem taboru so bili vsi oni čisti Jugoslavlani, pa tudi pokrajinski rodoljubi, ki so hoteli, da zajamči Vidovdanska ustava ravno tako ko Krfska deklaracija enakopravnost vseh jugoslovanskih državljanov. Zato so ti zahtevali, da ne sme obveljati prav nobena majorizacija, temveč da smejo obveljati samo zakoni, za katere glasuje večina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

V nasprotnem taboru pa so bili po večini vsi Srbijanci in pa oni prečani, ki so iz prevelike gorečnosti ali pa dobro premišljene špekulacije zagovarjali majorizacijo in sicer na podlagi tako zvanega unitarizma. Vsi smo eno, vsi tvorimo en narod, tudi v kulturnem pogledu, in zato je za zakon potrebna le prosta večina Unitarizem je tako sankcioniral majorizacijo, ta pa je ustvarila centralizem. Edin argument centralizma je bil unitarizem in zato je pri nas unitarizem identičen s centralizmom. Vsaka nasprotna trditev je le smešen udarec po vodi.

Proti temu edinemu argumentu centralizma pa so nasprotniki majorizacije navajali celo vrsto drugih argumentov, ki jih je danes potrdilo življenje vse po vrsti. Opozarjali so na nesposobnost belgrajske uprave, povdarjali so različenost kulture in kulturnega nivoja ter dokazovali, da mora centralizacija nujno privedi do nivelizacije navzdol. Nadalje so opozarjali na neenaka bremena, ki jih morajo nositi prečani in zato nujno svarili pred posledicami te neenakosti. Naj so pa bili vsi ti argumenti še tako podprti z dokazi, naj so bili grehi centralistične uprave vsak dan večji, vendar je bilo vse zaman in centralisti so na podlagi unitaristične fraze in državne moči dosledno izvajali svoj centralistični program.

Nobeno sredstvo ni bilo centralistom preslabo, samo da bi obvarovali svoj režim. Persekucije opozicionalnega uradništva in tiska so bile na dnevnem redu, batinanje je cvetelo in cela organizacija je bila oborožena, da bi tudi s krvavim nasiljem zatrla vsak odpor proti centralizmu.

V vsem tem velikem boju pa je bila ves čas SDS krepko na strani centralistov in kdor je zagovarjal argumente nasprotnikov majorizacije, je bil razkričan kot separatist in protidržaven element. S ponosom pa je govorila esdeesarska gospoda Belgradu, da je ona edini državotvoren element v Sloveniji in to v času, ko je njeno državotvornost zapravilo vse sadove nacionalizacije in ko so vedno nove afere praktično ilustrirale to državotvornost. Enako pa je bila v tem velikem državno-upravnem boju SLS ves čas v taboru nasprotnikov majorizacije in svojo zvestobo do tega stališča znova dokazala pri delu za delovanje oblasti, ki so danes izhodišče za zmago enakopravnosti pokrajini.

Vse to so notorična historična dejstva, ki jih ne more utajiti niti »Jutro« niti noben esdeesar. Na vse to pa je napisal dr. Žerjav velikonočen uvodnik, v katerem je docela prevzel ideologijo in argumente nasprotnikov. Piše o dveh kulturnih sferah, da imajo Srbijanci bistveno različne nazore o državi ko prečani, da obstoje razlike med Srbijanci in prečani tudi o občem kulturnem nivoju, da skuša srbijanski element vsiliti svoje upravne in kulturne metode (sc. orienta) zapadu, da nima provinca od centrale nobene kulturne in ne gospodarske koristi, da se odrivajo sposobni, da pa bodo zmagale ideje zapada, ker ne more biti orient nikomur vzornik. Zato da treba iti tem bolj v se, čim bolj bodo odbijali Srbijanci in delali le na svoji njivi (torej propaganda separatizma).

Vse to je napisal dr. Žerjav in tako popolnoma prevzel ideologijo nasprotnikov svoje politične teze o edinozveličavni unitarizmu. In sedaj se drzne trditi »Jutro«, da ni Žerjav nič preklical! Ali misli morda »Jutro«, da obstoje samo tako formalni in svečani preklici, kakor je bil Radičev? Ali mar ne obstoje tudi dejanski!

Nobeno zavijanje ne pomaga. Za Veliko noč je preklical dr. Žerjav glavno politično misel SDS in ta misel je bila tako važna, da je bila naravnost merodajna za program SDS. Čisto stranskega pomena je če se je dr. Žerjav kasneje posledic svojega preklica ustrašil in če je vsled »Trgovinskega glasnika«, ki je konstatiral v glavnem isto ko mi, preklical svoj velikonočni preklic. Ta drugi preklic je le dokaz, da je prvi preklic obstojal in vse

opravičevanje »Jutra« je po znanem francoskem izreku samo zagovor storjen: napake.

Razumemo pa, da je ta napaka za esdeesarsko gospodo danes zelo neprijetna, ker vse kričanje tako imenovane seljačke demokracije obstoji ravno v boju proti hegemonizmu, ki pa je brez centralizma ravno tako nemogoč, kakor ne bi brez unitarizma nikdar prišlo do centralizma.

Slovenski del seljačke demokracije je torej danes za unitarizem, recte: za centralizem in to smo morali ugotoviti, če bi se namreč naši seljački-demokrati hoteli preveč bahati s svojim neizprosnim bojem proti centralizmu. Žerjavov drugi članek in »Jutrov« zagovor dokazujeta, da so ti še danes v svojem srcu centralisti in mi smo o tem nad vse zadovoljni.

Cisto odveč pa je, da bi reagirali še na druge neslanosti »Jutra«, kakor je tudi odveč, da bi mu razlagali razliko med sodelovanjem v vladi na podlagi izdelanega poslovnega programa ter sodelovanjem v vladi, ki je dala ustavo in osnovne državne zakone.

Politična beležnica

Začetek

Vedeli smo naprej, da bodo liberalci vseh kalibrov dvignili kanonado na oblastni odbor in njegovo delo. Saj smo tega navajeni in vemo, da pametne kritike in objektivne sodbe o političnem nasprotniku ti ljudje sploh niso zmožni. SDS je včeraj izstrelila prvo smrdljivo bombo, potem, ko je pred nekaj dnevi spustila par gnilih raket proti mariborskemu oblastnemu odboru.

V obeh napadih trdi SDS, da oblastna odbora preganjata neklerikalno uradništvo, neklerikalne župane in občinske odbornike in včeraj je še dodelala, da se uganja korupcija z razdelitvijo koruze.

Glede nastavitve uradništva sta oba oblastna predsednika jasno in stvarno poročala v oblastnih skupščinah, po katerih načelih se je uradništvo sprejemalo od države in kako se nastavlja nove moči. V oblastnih skupščinah sede zastopniki SDS, pa ni niti eden imel razloga v tem oziru kaj očitati ali oporekati. Ta ugotovitev naj velja za sedanje in za vse bodoče tozadevne napade. Nikomur ni oblastni odbor storil nobene krivice, dasi bi večina SLS imela razloga dovolj, da pri tej priložnosti vrne SDS milo za drago in se nekoliko revanšira za vse tisto trpljenje in krutosti, ki so jih morali prenašati uradniki in nastavljenici, naši pristaši, pod grozovitim režimom PPZ.

Da pa oblastna odbora nastavljata svoje nameščenice po svoji uvidevnosti in ne po navodilih »Jutra«, to bodo pa gospodje Žerjavci že morali milostno dovoliti.

Tudi je čisto zdravo in prav, da oblastna odbora krepko stopata na prste tistim liberalnim županom in občinskim odborom, ki smatrajo občinsko premoženje za svojo strankarsko last in ga porabljajo za razne akcije liberalnih prireditelj in organizacij. Še bolj je upravičena strogost tam, kjer mislijo magnati SDS, da je občinska blagajna njihova zasebna gmajna.

Pri delitvi koruze je pa po našem mnenju tako: oblastni odbor določa, kdo bo v njegovem imenu delil koruzo. Če je občinsko predstojništvo tako, da mu oblastni odbor zaupa in ve, da bo razdelilo dobro in pravično, lahko deli občinsko predstojništvo. Kjer pa je župan znan, da pri takih poslih ni pravičen, ali obstoji drug stvaren razlog, da se mu tak posel ne poveri, mora pač opraviti razdelitev kdo drugi.

Tako je vselej bilo in bo. Žerjavci so zavajali, ker še vedno ne morejo razumeti, da javna uprava ni njihova last in da ni nikjer zapisano, da morajo javnih podpor in drugih blagrov biti deležni samo oni.

Oblastna odbora v Sloveniji delujeta najvzornejše izmed vseh oblasti v državi. Njuno delo že razširja blagodejen vpliv po deželi. Če pa se kak žerjavovski nadutež čuti prizadetega, ker on ni dobil največje žlice, pa to ni za splošnost nobenega pomena.

SDS je nositeljica politične korupcije in nasilja. Čim huje bo ona vpila proti našim oblastem, tem bolj bomo uverjeni, da delata prav.

Od škandala do škandala

»Kmetijski list« se zgraža nad tožbami, ki so jih razni veleposelniki pred leti vložili proti naši državi pri mednarodnem razsodišču v Haagu. To so tožbe radi sekvestrov. Te sekvestre pa so postavljali izključno samostojni demokrati in radičevci. Ti dve stranki sta imeli cela leta v rokah ministrstvo za agrarno reformo, pa nista nič ukrenili, da bi se država izognila škandalom v Haagu. Od škandala do škandala so vodili pucljevci, radičevci in žerjavci našo državo. Zato se tudi mi s »Kmetijskim listom« vprašujemo: Ali je čudno, če nas imajo za navadne roparje?

Grčija gradi železnice

v Atene, 20. apr. (Tel. »Slov.«) Vlada je oddala koncesijo za zgradbo železniškega omrežja za zvezo najvažnejših provincialnih glavnih mest z Atenami tvrdki Nacris, ki dela skupno s tvrdko Shell. Za to potrebno posojilo v znesku 6 milijonov funtov bodo zbrale banke Hambro, Steyr in National City Bank v New Yorku.

Japonci vkorakali na Kitajsko

Tokio, 20. apr. (Tel. »Slov.«) Ker je na Kitajskem znova izbruhnila meščanska vojna, je japonski cesar odobril sklep vlade, da se odpošljejo japonske čete na Kitajsko. Po tem sklepu gre za enkrat ena pehotna divizija v Santung. Čete so se že vkrcale. Prvi prevoz je dospel danes v Tsingtau. Stroški te ekspedicije se cenijo na 3 milijone jenov. Vlada pripravlja utemeljitev japonske intervencije na Kitajskem.

Gospod Modrijan na samofrču

(Konec.)

So noč v hotelu prav sladko prespali, se zjutraj proti domu odpeljali. A spotoma se oglasi želedec, ta pokveka, zato tam v kmeti hiši hočejo dobiti mleka.

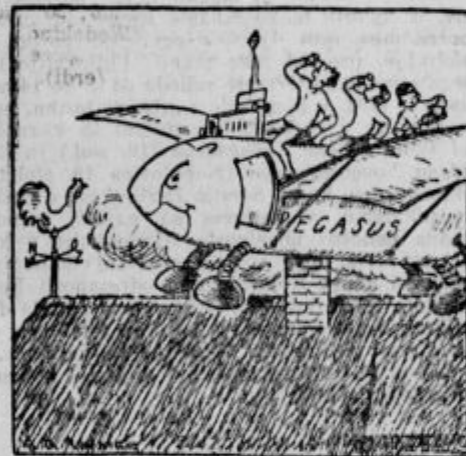
Pa: buhh! mogočno zrak preseka strašen pok, pol ure daleč pada vse, freči okrog: drogovi, deske, platno, motor, cunje in vrvi, trojica naša kakor troje žog na tla sfrči.

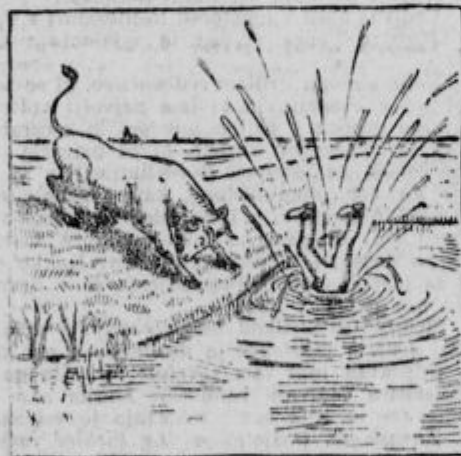
A tam na travniku se pase velik bik. Jim brž roge nastavi, da v nemil dotik prišel bi s samofrčem. »Lej jo, grdo veho!« da Modrijan, zapele samofrč na streho.

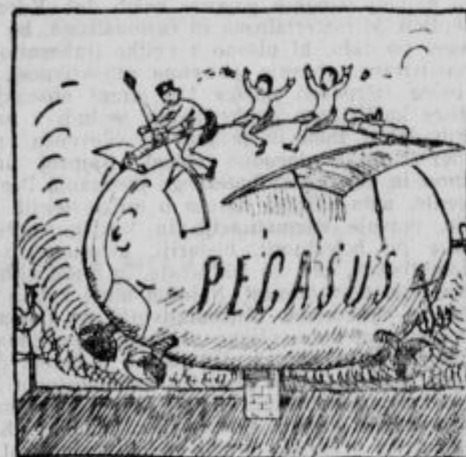
Se jakec z vejami v drevesu brati, otepa Jurček z vsemi štirimi na trati, a Modrijan zajahal divjega je bika, ki ž njim drvi v daljavo, da dedec kar skovika!

No, k sreči bilo je v steklenki malo kave. A Modrijan o plinu ni imel izobrazbe prave, se zmenil ni, da samofrč na dimniku leži, ki se iz njega toplo, vedno vroče bolj kadi...

A bik, ki vaju ni bremena, brž obstane, naš Modrijan mu s hrbita v bližnji potok kane. Kmet in kmetič suho mu nato obleko dajo in vsi polomljeni grede junaki na postajo.

Lahko si mislite, kako potem je vse prišlo. Počasi samofrč se širil je na stran, v nebo. »Joj, oče,« Jakec de, »morda je hud, ker ni nič hrane še dobil?« Dž oče: »Kaj se meni zdi...«

Potri žde zdaj v vlakcu, zunaj pa na moč dežuje, naš Modrijan pa sebe v čudni noši ogleduje. Pa kmalu so doma, se vsem s srca odvali kamen. A Modrijan se pridruži: »Ne bomo več leteli! Amen!«

Dne 12. aprila so na Finskem proslavili na najslavesnejši način desetletnico samostojnosti finske države. Takrat so nemške čete pomagale pregnati boljševike, zato je finska vlada povabila k slavnostim tudi nemško vojaštvo. Slika predstavlja svečanost v Helsinkisu.

Triumfiraj!

Lepa polt je za triumf uspeha več vredna, kot vse druge lastnosti, ki jih zamorejo imeti ženske. Z Elida Favorit milom je sedaj njihova nežna polt zasigurana. Velik priročen kos, lepo zaviti, čudovito skozi in skozi parfimirano, prijetno in osvežujoče.

ELIDA Favorit MILO

Gospodarski pomen tujkega prometa v Sloveniji

Občni zbor Zveze za tujski promet.

Včeraj ob pol 11 dopoldne se je vršil v mali dvorani Zbornice za TOI ob lepi udeležbi redni letni občni zbor Zveze za tujski promet. Važnost te zveze najbolj dokazuje dejstvo, da so se občnega zbora udeležili zastopniki skoro vseh oblasti in korporacij, ki pridejo za tujski promet v poštev. Prisotni so bili zastopnik velikega župana v Ljubljani vladni svetnik dr. Rudolf Andrejka, zastopnik mariborskega velikega župana vladni svetnik dr. Ratej, oblastni odbornik prof. Evgen Jarč, zastopnik mariborske Zveze za tujski promet dr. Senior, zastopnik SPD Hrovin, ravnatelj mestnega magistrata Govekar, tajnik zbornice za TOI dr. Pless, oblastni poslanec Lavtižar, blejski župan dr. de Gleria, občinski svetnik ljubljanski dr. Gregorič, kamniški župan Kratner, zastopnik Avto-kluba dr. Pavlin in drugi.

Občni zbor je otvoril predsednik, dvorni svetnik dr. Marn, ki je pozdravil vse prisotne ter podal predsedstveno poročilo. Predsednik je razjasnil razmerje med potniško družbo »Putnik« in Zvezo za tujski promet. Ker je ministrstvo dovolilo »Putnik« prodajo vozniških listov, je »Putnik« dobil za svoje delovanje solidno podlago, kar je tembolj razveseljivo, ker oddaja »Putnik« ves svoj čist dobiček v propagando za tujski promet v naši državi. Iz tiskanega poročila o delovanju Zveze za tujski promet v Sloveniji v letu 1927, ki ga je sestavil ravnatelj g. A. V. Pintar, je razvidno vse uspešno delo, ki ga je v preteklem letu zveza vršila. Zveza je izdajala razne prospekte o lepota naše domovine v več svetovnih jezikih, vršila propagando ob vsaki priliki potem vseh večjih mednarodnih razstav, potem mednarodnih časopisov in revij, slik, klišejev in diapozitivov. Pospeševala je zimski sport in razne tekme, intervenirala pri vseh kompetentnih ministrstvih za normiranje cen in kontroliranje hotelskih in gostilničarskih podjetij, za razne vozne ugodnosti, za popravilo cest itd. Zveza je vodila točno statistiko tujkega prometa v naših letoviščih, preskrbovala o njih tujcem informacije in dala v tujkoprometnem oziru mnogo iniciativ. Našo najlepšo izletno točko Vintgar je zveza popravila in restavrirala vse njene galerije in poto.

Blagajniško poročilo je podal blagajnik Štrukelj, nakar je bil vsemu odboru izrečen absolutorij. Na predlog ravnatelja zdravilišča v Rogaški Slatini dr. Štera je bilo sklenjeno, da prične zveza že letos izdajati lastno revijo, ki naj propagira lepoto in udobnost Slovenije. V pripravljani odbor za to revijo so bili izvoljeni: magistratni nadsvetnik Fran Govekar, magistratni ravnatelj dr. Ivo Šubie iz Celja, sportni urednik »Slovenec« prof. dr. Vinko Šarabon, dr. Šter in ravnatelj Zveze za tujski promet Pintar.

Dr. Pavlin je poročal, da namerava Avto-klub prirediti letos izlet na Bavarsko, da vrne

nemškimi avtomobilistom obisk v Sloveniji. Ob tej priliki namerava Avto-klub razviti široko propagando za Slovenijo.

Oblastni odbornik prof. Evgen Jarč je poudarjal, da ima oblastni odbor veliko umevanje za tujski promet v Sloveniji in je v ta namen tudi v svojem proračunu določil večjo vsoto kot podporo zvezi. Omenjal je nadalje razne udobnosti, ki se bodo Sloveniji nudile iz novega posojila, namreč da bo sezidan železniški triangel v Zidanem mostu, drugi tir iz Zidanega mostu v Zagreb, železnica Kamnik-Savinjska dolina in železnica iz Kočevja na Vrbovsko. V nadaljnjem poročilu je prof. Evgen Jarč poudarjal, da namerava oblastni odbor izboljšati stanje naših cest in jim zopet vrniti oni sloves, ki so ga imele pred vojno. Govornik sam je bil kot oblastni referent za javne zgradbe na veliko noč v tako srečnem položaju, da je mogel našim cestnim odborom nakazati za prihodnji znesek milijon dinarjev. Govornik razloži, katere ceste namerava oblastni odbor najprej popraviti. Dalje namerava oblastni odbor organizirati v ljubljanski oblasti več avtobusni promet, kar bo vse nudilo večjo možnost za razvoj tujkega prometa pri nas.

Po govoru prof. Jarca se je razvila daljša debata, v katero so posegli oblastni poslanci in kranjskogorski župan Lavtižar, zastopnik SPD Hrovin, blejski župan dr. de Gleria, dr. Šter in drugi. Pri debati se je sprožilo več problemov, ki bi se morali v interesu tujkega prometa takoj rešiti. Občni zbor je opoldne zaključil predsednik dvorni svetnik dr. Marn.

Iz železniške službe

Premešeni so: K oddelku za kontrolo dohodkov generalne direkcije v Belgradu s sedežem v Mariboru uradnika II. kateg. 1a skupine Peter Janc in Marsel Jenčič; uradniki II. kateg. 1b skupine Martin Poher, Makso Mihelič in Rudolf Osvald; uradniki II. kateg. 2b skupine Arnošt Franke, Josip Holiček, Jakob Černjavič in Mirko Pirec; uradniki III. kateg. 1. skupine Franjo Kaiser, Drago Perše, Josip Vreček in Alojz Dekleva; vsi dosedaj pri kontroli dohodkov direkcije v Ljubljani. K oddelku za kontrolo dohodkov generalne direkcije v Belgradu s sedežem v Ljubljani uradnik I. kateg. 6. skupine Lovro Počkar, uradnika II. kateg. 2b skupine Avgust Seme in Anton Jenčič; vsi dosedaj pri bivšem komercialnem oddelku direkcije v Ljubljani, uradnik II. kateg. 2a skupine Gabriel Kumar, dosedaj pri kontroli dohodkov direkcije v Zagrebu. K oddelku za kontrolo dohodkov generalne direkcije v Belgradu s sedežem v Subotici uradnik I. kateg. 5. skupine Josip J. Korošec, dosedaj pri kontroli dohodkov direkcije v Subotici. K prometno-komercialnemu oddelku direkcije v Subotici uradnik III. kateg. 1. skupine Vjekoslav Medvešek, dosedaj pri ekonomskem oddelku generalne direkcije v Belgradu.

Napredoval je za uradnika III. kateg. 2. skupine Ivan Pristov, zvančnik I. kateg. 1. skupine. Ostavko na službo je podal inž. Anton Matka, uradnik I. kateg. 8. skupine.

čnejše te dni graditi na Viču dva mosta čez Gradaščico in sicer enega pri Bocu, drugega pa blizu Vojnovičeve tovarne. Mosta bosta betonirana. Z njima bo viškemu prebivalstvu zelo ustreženo.

○ Berači. Včeraj je bila soba dežurnega uradnika na policiji spet polna beračev, ki so jih prignali od vseh koncev mesta. So to skoro sami stari možički, nekateri celo nad sedemdeset let stari, vsi pa nudijo sliko skrajne revščine. Na policiji so jih ponovno poučili, da je beračenje v Ljubljani prepovedano in sicer tudi ob petkih, nato pa so jih odslovili. Samo dopoldne so jih odpravili na policijo osem, popoldne pa tudi približno toliko.

○ Babiško obrt je prostovoljno odpovedala g. Ivana Kmetič, dipl. babica, stanujoča v Trzni ulici 5 (Šiška).

○ Razkrit nočni brlog. Ljubljanski policiji se je posrečilo razkriti nočni brlog večjega obsega, ki se je nahajal že dalj časa v neki ljubljanski ulici v privalnem stanovanju neke gospe. V tem stanovanju so se zbirale razne elegantne damice iz polsveta in se shajale s svojimi kavalirji iz najodličnejših ljubljanskih slojev. Vsa zadeva je prišla na dan le radi tega, ker sta se dve ženski sprli in je ena od obeh vložila na policiji ovadbo. Policija je seveda vso družbo razporedila, nekaj žensk aretirala in zaslila, proti lastnici brloga pa uvedla kazensko postopanje. Kakor čujemo, bo ta afera kompromitirala več odličnih ljubljanskih meščanov.

○ Policijski drobiž. Trгоvec s premogom Alojzij Strupi je prijavil nekega svojega prevažalca, ki je poneveril 232 Din pri raznih strankah inkasirane denarja in izginil. — V Hranilnični ulici 17 stanujoči Mariji Petelinovi je neznan tat ukradel zlato verižico s štirimi safirji. Petelinova trpi 660 Din škode. — Nekemu prekupčevalcu s starim železom so zaplenili velik vojaški kotel, ki ga je kupil od žene nekega podčastnika. — Neki motociklist je v Šelenburgovi ulici povozil piščka, za katerega zahteva lastnica 500 Din odškodnine. Motociklist se bo moral zagovarjati tudi, ker nima dovoljenja za vožnjo. — Prijavljen je neki avtomobilist, ker je na sv. Petra cesti prevrnil mlekarški voziček, tako da se je razlilo vse mleko in trpi mlekarica obšutno škodo.

○ Oblike kemično čist, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.

○ Angleško sukno najfinejše vrste po solidni ceni dobite pri Francu Pavlinu, Gradišče 3.

○ Specijalna trgovina dunajskih bluz, krasne kasha-obleke, Kristolič-Bučar.

Maribor

□ Pevsko društvo »Obilič«. Včeraj popoldne je prispelo z belgrajskim brzovlakom v Maribor pevsko društvo »Obilič«. Na kolodvoru so bili slovesno sprejeti. Ob 8 se je vršil koncert, katerega je dirigiral dirigent belgrajske opere dr. Lovro Matačić. Koncert je nadvse dobro uspel. Navdušenje med občinstvom je bilo veliko in so pevcu želi velik aplavz. Po koncertu se je vršil banket, ki ga je mestna občina priredila v kolodvorski restavraciji. Danes odpotujejo pevci na Dunaj.

□ Schubertova proslava. Drevi prireditelji »Marburger Männergesangsvereine« koncert v Unionski dvorani v proslavo stoletnice Schubertove smrti.

□ Krščanska ženska zveza v Mariboru ima jutri popoldne zanimivo poučno predavanje v dvorani Zadržne banke.

□ Razglasitev vojnega razporeda. Kakor druga leta se tudi v tekočem letu vrši razglasitev vojnega razporeda. Razglasitev se bo vršila v nedeljo 29. aprila od 7 zjutraj do 6 zve-

čer na travniku vojaškega vežbališča na Teznu. V slučaju deževnega vremena se razglasitev vrši isti dan in ob istem času v telovadnici državne realke v Krekovi ulici. Razglasitve se morajo udeležiti vsi vojni obvezniki let 1878 do 1906, vsi začasni invalidi in vsi oni rezervni častniki bivše Avstrije, ki še niso sprejeti v našo armado. Pripomniti moramo, da ta razglasitev velja za one vojne obveznike navedenih rojstnih letnikov, ki so pristojni v Maribor in tudi bivajo v Mariboru.

□ Električnega toka ne bo v nedeljo, dne 22. aprila od 6 do 12, ker ta čas elektrarna odklopi električne naprave za mesto Maribor in okolico.

□ Bojevitá Mica. V četrtek je imel neki mariborski okoličan, Jože po imenu, na sodnijski razpravo. Njegova nasprotnika sta bila mlado dekle Mica in neki fant. Jože je pravdo dobil in nato so šli vsi trije skupno iz dvorane. Na hodniku pa se je Mica razvnela in začela Jožeta s pomočjo svojega zaveznika z rokami obdelovati tako, da je moral poiskati stražnika. Stražnik je vse tri povabil na policijo, kjer so jih zaslišali.

□ Navihani mladenič je 24letni Rudolf Hriberski iz Pregrade, katerega je v četrtek dobila v roke mariborska policija. Rudolfa išče mariborsko okrožno sodišče radi hudodelstva tatvine. Išče pa ga tudi zagrebški pešpolk, katerega je dodeljen. Služil je samo osem dni, pa se je že naveličal vojaške suknje in ugotovil, da se živi v civilu prijetneje. Šel je v Nemčijo, kjer se je udinjal za hlape. Postalo pa mu je naenkrat dolgčas po domovini, in misleč, da so nanj že vsi pozabili, jo je lepo primahal v Maribor, kjer se je pa preprčil o ravno nasprotnem.

Celje

□ Katoliško prosvetno društvo v Celju ima v torek dne 24. aprila ob 8. uri zvečer v I. nadstropju hotela »Beli volk« svoj redni letni občni zbor. Poleg običajnih poročil je na dnevnem redu tudi volitev novega društvenega odbora. Poleg članov, ki naj se obnegega zbora polnoštevilno udeležijo, so vabljene tudi vsi drugi, ki so pripravljeni sodelovati pri plemenitem namenu društva. Upanje je, da bo moglo društvo v bodočem poslovnem letu razširiti svoj delokrog na več panog prosvetnega dela kot doslej in sploh vplivati pozitivno na dokaj mrtvo prosvetno gibanje v Celju.

□ Dobra pri Celju. V nedeljo zjutraj po sv. maši se vrši tukaj izredni občni zbor krajevne organizacije, na katerem med drugim poročata tudi narodni poslanec dr. Jakob Hodžar in tajnik SLS I. Peršuh. Sodelujejo SLS iz Dobrone župnije so vabljene, da se zborovanja v najobilnejšem številu udeležijo.

□ Sv. Jurij ob Taboru. Prošlo nedeljo je položila krajevna organizacija SLS pri nas krono svojim dosedanjim uspehom. Imeli smo volitev župana in naši občinski možje so poverili svoje zaupanje nosilec kandidatne liste SLS g. Maksu Cukali. S tem je stopil na čelo naše občinske uprave mož širokega srca in velike izobrazbe, s čimer je podana vsa garancija, da bo občina pod vodstvom SLS napredovala. Za I. svetovalec je bil z našimi glasovi (radičevski demokrati so oddali prazne glasovnice) izvoljen nosilec demokratske liste g. Ocvirk. S tem je SLS pokazala svojo željo, da hoče pritegniti k občinskemu delu vse, ki jim je mar dela in napredka.

□ Za drugo poročno zasedanje v letu 1928 je pri okrožnem sodišču v Celju imenovan za predsednika dvorni svetnik in predsednik okrožnega sodišča dr. Josip Kotnik, za njega namestnika pa višja deložnodska svetnika dr. Friderik Bratčič in dr. Ivan Premščak ter deložnodsni svetnik Valentin Levčnik.

Dopisi

Metlika

Škod SLS bo na Radovcih dne 22. aprila po maši. Poročala bosta nar. poslanec in min. n. r. dr. Kulovec ter oblastni odbornik in podžupan ljubljanski g. Jarc o sedanjem stanju na političnem polju in o gospodarskih razmerah. Popoldne pa se podasta oba gospoda na Lovkico, kjer bosta nadaljevala svoje delo.

— je pela mrtvaško pesem zemlje. Krištof je zaspal v vročici. V sosednji staji so se premikale živali — kot on nemirne.

Noč. Upehal se je. Daleč nekje se je znova dvignil val iz tišine. Prihrulil je veter — to pot kot vihar. To je bil gorak pomladanski veter, ki s svojo vročo sapo ogreje zmrzlo zemljo, ki še spi; veter, ki raztaja ledovje in nakopiči plodnega dežja. V gozdovih z druge strani ravnine je bobnelo kot grom. Blizal se je, naraščal in se dvigal kvišku z brzimi koraki: vsa gora se je stresala. V staji je zarezgetal konj, krave so mukale, Krištof je poslušal z naježenimi lasmi izvzven v svoji postelji. Burja je pridruvala, zahrulila, da so hreščale veternice, da je opeka frčala s strehe in da se je tresla hiša. Cvetlični lonec je padel na tla in se je ubil. S hruščem se je odprlo Krištofovo okno, ki je bilo slabo zaprto. V sobo je vstopil gorak veter. Krištof ga je sprejel s polnim obrazom in z razgaljenimi prsi. Skočil je s postelje, usta je imel odprta, dušilo ga je. Bilo je, kot da se je živi Bog vrgel v njegovo prazno dušo. Vstajenje!... Zrak je zaplul v njegovo grlo, val novega življenja je prodril prav do njegovega drobovja. Čutil je, kot da se mora razleteti; hotel je kričati od bolesti in od veselja; vendar ni mogel spraviti iz svojih ust drugega kot neoblikovane glasove. Spodtaknil se je, z rokami je tolkel ob stene sredi listov papirja, ki jih je vihar razmetal okrog. Zgrudil se je sredi sobe in kričal:

— O ti, o ti! Da si se končno vrnil!

— Vrnil si se, ti si se vrnil! O ti, katerega sem bil izgubil!... Zakaj si me zapustil?

— Da bi dovršil nalogo, katero si ti ostavil.

— Kakšno nalogo?

— Borbe.

— Kako, da se imaš ti boriti? Ali nisi go-

spodar vsega?

— Jaz nisem gospodar.

— Ali nisi ti vse, kar je?

— Jaz nisem vse, kar je. Jaz sem življenje, ki pobije Ničnost. Jaz nisem Ničnost. Jaz sem Ogenj, ki žge v Noč. Jaz nisem Noč. Jaz sem večna borba; nikak večnostni načrt ne plove nad to borbo. Jaz sem svobodna Volja, ki se večno bori. Gori in bij se z menoj.

— Premagan sem in nisem za nič več.

— Ti si premagan? Vse se ti zdi izgubljeno? Drugi bodo zmagovalci. Ne misli nase — temveč na svojo armado.

— Jaz sem sam, nimam nikogar razen sebe in armade nimam.

— Nisi sam in nisi svoj, ti si eden izmed mojih glasov, ti si ena izmed mojih rok. Govori in bij se zame. Če se ti pa roka zlomi, če se ti pa glas razbije, jaz, jaz ostanem pokoncu. Bil se bom s pomočjo drugih glasov in drugih rok. Ti, ki si premagan, ti si del vojske, ki ni premagana nikdar! Spomni se in zmagoval boš do svoje smrti.

— Gospod, zelo trpim.

— Ali ne veš, da trpim tudi jaz? Ze stoletja me preganja smrt in preži name ničnost. Le z zmagami si bom utiral pot. Reka življenja je rdeča od moje krvi.

— Torej borim naj se, vedno borim?

— Moraš. Tudi Bog se bori. Bog je zavojevatelj. Lev je, ki požira. Ničnost ga oklepa, Bog jo meče k tlom. In ritem borbe ustvarja najvišjo harmonijo. Ta harmonija ni slina tvojim umrljivi mušesom. Dovolj je, da veš, da je. Vršijo svojo nalogo v miru in se prepusti Bogu.

— Nimam več moči.

— Poj namesto tistih, ki so močni.

— Moj glas je ubit.

— Moli.

— Omadeževano je moje srce.

— Izrugi ga. Vzemij mojega.

— Gospod, pozabiti se in vreči od sebe

Občni zbor Kmetijskega društva r. s. s. o. z. v Metliki bo na dan 22. aprila v decrani HP po osmi sv. maši. Vabljene so vsi člani, posebno zato, ker se še vedno širijo lažne vesti o slabem gospodarstvu in na novo nastalih dolgovih, kar je vse iz trite izvitlo, samo da bi se člani odtujili društvu.

Sestanek zaradi izbora vinskih trt bo tudi to nedeljo. Tudi tu se morate vinogradniki pokazati, da imate smisel za dobro sortirano trto.

Novo motorno brigadno bomo blagoslovili na Florijanovo nedeljo.

Nov plašč, lepo ročno delo mariborskih šolskih sester, si je nabavila podružnica Božakova. Draščani nočejo zaostati, pa so si tudi oni omislili enega od ravno tam. Metličani pa bomo kupili novo nebo za procesije. Tudi to bodo izvršile šolske sestre v Mariboru.

Občni zbor društva konceptnih uradnikov politične uprave v Sloveniji

se je vršil v nedeljo 15. aprila 1928. Občni zbor je otvoril predsednik vladni svetnik Mencinger s pozdravom vsem navzočim, na kar je tajnik okrajni glavar Velikonja prečital zapisnik obnegega zbora prošlega leta. V svojem poročilu se je predsednik uvodoma spominjal v teku prošlega leta preminulih društvenih članov: vladnega svetnika Svetca, dr. Žužka, dr. Esta in vladn. praktika Stina. V nadaljnjem poročilu je predsednik očitel delovanje odbora za poslovno leto 1927 ter omenil, da je društvo delovalo vzajemno z drugimi organizacijami, ki so včlanjene pri Zvezi drž. namestencev. Po svojih članih je društvo krepko sodelovalo pri predlogu za revizijo uradniškega zakona in pri naredbi o uvrstitvi. Sploh vrši društvo, dasi šteje le 120 članov, po svojih članih važno vlogo pri Zvezi državnih namestencev. Predsednik konstatira, da je politično uradništvo kljub mizernemu položaju še vedno na tradicionalni moralni višini.

Poročilo tajnika okrajnega glavarja Velikonje in poročilo blagajnika vladnega tajnika Legata, je občni zbor vzel z odobravanjem na znanje in nato po poročilu preglednika računov g. dvornega svetnika dr. Ferjančiča dal dosedanjemu odboru soglasno absolutorij.

V priznanje zaslug, ki si jih je za delovanje društva pridobil dvorni svetnik dr. Ferjančič kot večletni predsednik, je odbor po svojem predsedniku izročil imenovanemu gospodu častno darilo.

Zivahen razgovor se je razvil glede nameravane zgradbe »Uradniškega doma« v Ljubljani. Dvorni svetnik dr. Ferjančič je stavil troje konkretnih predlogov, kako bi se ta namera najbolj pospešila. Občni zbor je soglasno votiral za »Uradniški dom« 5000 Din v stanovanjskih obli-gacijah ljubljanske mestne občine.

Na predlog dosedanjega dolgoletnega tajnika glavarja Velikonje, ki se mu je predsednik ob pritrjevanju vseh navzočih iskreno zahvalil za vzorno delovanje, je bil soglasno izvoljen odbor za tekoče poslovno leto: Predsednik: vladni svetnik Anton Mencinger; I. podpredsednik: vladni svetnik dr. Marko Ipavč; II. podpredsednik: vladni svetnik dr. Lovro Bogataj; tajnik: vladni pripravnik A. Lenarčič; blagajnik: vladni tajnik J. I. Legat; odborniki: dvorni svetnik dr. Ferjančič, okrajni glavar dr. Trstenjak, policijski nadsvetnik Geržinič, vladni svetnik Svetek, vladni svetnik dr. Spiller-Muys, vladni svetnik dr. Karlin, okrajni glavar Popovič, okrajni glavar Novak, vladni tajnik Vladimir Suša; namestniki pa: vladni svetnik Boršner, vladni tajnik Kos, okrajni glavar Mlakar in vladni tajnik Metlešič; preglednika računov: načelnik dr. Andrejka in okrajni glavar Brezigrj. V strokovni svet pri Zvezi državnih namestencev je občni zbor delegiral vladnega svetnika Mencingerja kot člana in okrajnega glavarja Novaka kot namestnika.

Šport

JUTRIŠNJE PRVENSTVENE TEKME.

Na prostoru SK Ilirije se absolviraju jutri VII. predzadnje kolo prvenstvenih tekem ljubljanskega I. razreda. Ob 14.30 nastopita Hermes in Jadran, za njima ob 16.15 Slovan in Slavija. Rezervi Jadrana in Hermesa igra ob 10 dopoldne na igrišču Primorja.

Zanimivo moštvo je postala enajstotica SK Slovana, ki ob zaključnih tekmah popolnoma nepričakovano igra vlogo jezička na tehnični ljubljanskega nogometnega prvenstva. Njegov sestanek s Primorjem prihodnje nedeljo odloči kakor znano vprašanje ljubljanskega če ne celo podzveznega prvaka. Moštvo je dejansko v dobri sestavi in formi ter nastopi proti Slaviji kot izrazit favorit. — Hermes je zadnje tedne paziral; radi

svojo mrtvo dušo — to ni nič. Ali morem vreči od sebe tudi svoje mrličke, ali morem pozabiti tiste, ki jih ljubim?

— Zapusti jih, mrličke, s svojo mrtvo dušo.

Našel jih boš zopet — žive z mojo živo dušo.

— O ti, ki si me zapustil, ali me boš zapustil znova?

— O, še te bom zapustil. O tem ne dvomi.

A ti me ne smeš zapustiti več.

— A če moje življenje ugasne?

— Prižgi si drugo.

— A če je v meni smrt?

— Življenje je drugje. Pojdi in odpi mu duri. Ti neumnež, ki se zapiraš v svojo podrito hišo. Pridi iz nje. Našel boš druge domove.

— O življenje, o življenje! Jaz vidim...

Iskal sem te v sebi, v svoji duši, prazni in zaprti. Moja duša še lači; skozi okna mojih ran doteka zrak; diham; našel sem te zopet, o življenje!

Našel sem te zopet... Molči in poslušaj.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 8 zvečer.

Sobota, 21. aprila ob 15. uri pop. MEDEA. Dijaška predstava po znanih cenah Izven.

Nedelja, 22. aprila: ROKA PRAVICE. Ljudska predstava pri niž. cenah Izven.

Ponedeljek, 23. aprila: CYRANO DE BERGERAC. Red C.

OPERA.

Začetek ob 8 zvečer.

Sobota, 21. aprila: MIGNON. Red B.

Nedelja, 22. aprila ob 15. uri pop.: LADY X. Na korist Udruženja gled. igralcev. Izven.

Ponedeljek, 23. aprila: Zaprt.

Torek, 24. aprila: CARMEN. Gostuje baritonist g. Krajev. Red D.

Mariborsko gledališče

Sobota, 21. aprila ob 20. uri: DVA BREGOVA. Ab. A. Kuponi.

vojaških vpoklicev je moral deloma menjati sestavo svojega I. moštva. Proti Jadrani ima tudi ob teh okoliščinah precej sigurne šanse na pozitiven rezultat.

Obe tekmi definitivno odločata o razvrstitvi klubov v sredi prvenstvene tabele.

RAPID (MARIBOR) : ASK PRIMORJE.

Po skoro enoletnem odmoru bo v nedeljo dne 22. t. m. gostoval v Ljubljani bivši mariborski prvak Rapid, ki je dve leti zaporedoma ogrožal v prvenstvu Ilirijo. Dvakrat je izdržal v normalnem času neodločen rezultat in le večji izdržanosti se je morala Ilirija zahvaliti za svojo zmago.

Moštvo Rapida igra tipično »Kick and rush« igro, torej povsem različno od sistema tehnične izvežbanosti igralcev Akad. SK Primorje. Valed tega je nevarnost takega moštva dokaj večja kot bi se pričakovalo. Tudi v tem oziru je morala Ilirija že kloniti Rapidu na njegovem igrišču.

Rapidovci bodo v nedeljo nastopili v najjačji postavi, da demonstrirajo pred ljubljansko publiko svojo sportno kvaliteto. Možnost je dana vodstvu kluba, da postavi v team igralce, ki morebiti še nimajo prava nastopa v prvenstvenih tekmovaljih. Vsekakor je pričakovati v nedeljo zanimive in napete igre, kajti Rapidovci ne bodo hoteli zaostajati za SSK Maribor, ki tudi nastopi v nedeljo na lastnem igrišču proti ljubljanski Iliriji. Torej tudi s tega vidika bo tekma nadvse zanimiva in se odigra na igrišču ASK Primorje, Dunajska cesta, ob 16. uri.

ASK Primorje rez. : SK Svoboda. V nedeljo ob 14. uri 30 minut odigrata navedeni moštvi predtekmo na igrišču ASK Primorje s pričetkom ob 14. uri 30 minut.

S. K. Mladika. Drevi ob navadni uri ob ugodnem vremenu obvezen kuluk za zamudnike. — Jutri ob pol 2. uri popoldne prijateljski trening: I. moštvo z jun. Ilirije. — Ob 5. uri rezerva z rezervo S. K. Reke. Bodite točni! Tekme se odigravajo na domačem igrišču in le ob ugodnem vremenu! — Odbor.

Radio

Nedelja, 22. aprila.

Zagreb: 20 »Rusalka«, opera v 3 dej. (glasba Dvořaka). Prenos iz gledališča. — Breslau: 20.10 Vesela kvartetna glasba; nato komorna glasba na pihala. Blumer: Serenada in tema z varijacijami — Reicha: kvintet za flavto, oboe, klarinet fagot in rog. — Barcelona: 19.50 Sopranski solosepji; 22.20 orkestralna glasba. — Praga: 20 Odlomki iz čeških oper. — Leipzig: 19.30 »Paganinie«, opera v 3 dej. (Lehar). — Stuttgart: 18.45 Laha glasba in zabavne recitacije; 20 Glasba iz afriškega miljeja; 21.30 Laha glasba. — Bern: 20 Zabaven večer. Na sporedu jodlerji, orkestralne točke in humor. — Katerice: 20.30 Prenos slavnostnega koncerta z varšavske univerze. Orkester, zbor itd. — Frankfurt: 17 Komorni koncert. Mozart: Godal, kvartet v D-molu — Haydn: Duet v D-duru za violino in čelo — Reger: Tri pesmi — Reger: Sonata v C-molu za violino in klavir. — Rim: 20.45 Instrumentalna glasba. — Langenberg: 19.45 »Visočanstvo gre plesat valček«, opera v 3 dej. (Ascher). — Berlin: 20.30 Orkestralni koncert. Pester spored. — Davenport: 21 Koncert narodnih pesmi. — Dunaj: 18.45 Komorni koncert. Brahms: Trio za rog, klavir in violino; 20 »Markiz iz Keitha«, igra v 5 dejanjih (Wedekind). — München: 20 Večerni koncert. Vreden spored. — Milan: 21 »Ples v maskah«, opera (Verdi).

Ponedeljek, 23. aprila.

Zagreb: 20.35 Komorni koncert zagrebaškega tria (klavir, violina, violončelo). Beethoven: Trio št. 5 in št. 7. — Breslau: 21.05 Neobjavljena Wagnerjeva: Velika sonata za klavir v A-duru. — Barcelona: 21.20 »Idomeneje« (Mozart), uvertura. Praga: 19.15 Zabavna glasba. — Leipzig: 19.30 Orkestralni koncert. Mozart: Jupitrova simfonija — Wagner: Predigra in smrt Izolde iz »Tristana in Izolde« — R. Strauß: Simfonia domestica. — Stuttgart: 20.30 Prenos simfoničnega koncerta iz Berlina; nato predavanje o nemški poeziji in prozi zadnjih sto let. — Bern: 20.30 Dve igrici: 21.30 Laha orkestralna glasba. — Katerice: 20.30 Prenos koncerta iz Varšave. Brahmsove skladbe. — Frankfurt: 19.30 Simfoničen koncert iz Berlina. — Rim: 20.45 Laha glasba. — Langenberg: 20.45 Koncert simfonične glasbe. — Berlin: 20 Simfonični koncert. Spored gled. pod Leipzig: 22.30 Planinske pesmi. — Davenport: 20 »The Banner of St. George«, za sopranski solo, zbor in orkester; 21 Koncert. — Dunaj: 20.15 Komorni koncert godbe na pihala. — München: 19.30 Orkestralni koncert. Spored pod Leipzig. — Milan: 21 Prenos opere iz gledališča.

Nedelja, 22. aprila ob 15. uri pop.: DOBRI VOJAK SVEJK. Kuponi. — Ob 20. uri: TAKRAT V STARIH CASIH. Kuponi. Znižane cene. Zadržkrat.

Glasba

Na cerkvenem koncertu, ki se vrši v petek, dne 27. t. m. v ljubljanski stolnici bo izvajalo orkestralno društvo Glasbene Matice pod vodstvom prof. Adamiča orkestralna dela nemških in italijanskih skladov XVII. in XVIII. stoletja. Ker je to prvi stimo enotni orkestralni koncert starokerkvene glasbe, ki se izvaja v Ljubljani, vlada za to cerkveno koncertno prireditve veliko zanimanje. Vstopnice od 20 do 6 Din bodo na razpolago od 23. (ponedeljka) dalje za desno stran cerkve v Jugoslovanski knjigarni in za levo stran cerkve pa v Matični knjigarni.

Prireditve in društvene vesti

Strokovno društvo javnih namestencev in upokojecev kraljevine SHS v Ljubljani, ima drevi ob 8. uri svojo redno sejo, v običajnih prostorih na Kongresnem trgu št. 2.

Klub ljubiteljev brakov ima svoj redni letni občni zbor dne 23. aprila t. l. ob 20. v restavraciji Ljubljanski dvor (desno) z običajnim dnevnim redom.

Viš. Kino Društveni dom na Glincih priredi drevi ob 8. uri in jutri v nedeljo 22. aprila ob pol 11. uri dopoldne in ob 8. uri zvečer »Raj Evrope«. Prirodne krasote Svíce v filmu. Pet potovanj po Svici. Narodni običaji prebivalcev, zimski šport itd. Vljudno vabljeni vsi!

Udruženje rezervnih častnikov in bojevnikov — podedbor v Mariboru. V nedeljo dne 22. t. m. ob 10. uri dopoldne se vrši v mali dvorani Narodnega doma članski sestanek. Sestanka se udeležijo tudi predsednik Orodne uprave iz Belgrade gosp. Radosavljevič. Udeležba obvezna.

Cerkveni vestnik

Duhovne vaje za gg. duhovnike bodo od 7. do 11. maja v Domu duh. vaj.

Služba božja za akademike pri oo. frančiškanih se bo zopet pričela jutri ob 11. uri.

Sveta življenje in vrvenje

Evropejka med ljudožrci

Ameriški raziskovalec Martin Johnson je pred kratkim izdal knjigo »S filmskim aparatom med ljudožrci«, v kateri opisuje svoje doživljanje med divjaki na Novih Hebridih. Na tem potovanju ga je spremljala tudi njegova mlada soproga Oza. Kako nevarno je bilo to podjetje, priča naslednji odstavek iz knjige, ki je pravkar izšla tudi v nemškem prevodu (F. A. Brockhaus, Leipzig):

V zadnjem hipu me je resni misijonarjev obraz vendarle oplašil in skušal sem Ozo pregovoriti, naj bi ne šla z menoj. Tudi misijonar je še zadnjič napadel Ozino stanovitnost. »Grm prehudoben.« Iz njegovih oči je sijal resničen strah. Toda Oza se ni dala pregovoriti. Pogledala me je: »Če ti greš, grem tudi jaz.« Tedaj sem vedel, da bi bila vsaka nadaljna beseda odveč.

Pristali smo na Malekuli blizu dveh vasi, katerih prebivalci so se navadili spoštovati, to je bati se vojnih ladij. Pod vodstvom mladega fanta in v spremstvu treh mojih nosačev s fotografskimi aparati sva se z Ozo potopila v temo džungle. Vili smo se po zahrbtni stezi skozi odporno goščavo bambusovih stebel po strmih pobočjih višje in višje ter se slednjič ustavili na planoti, ležeči približno 900 m nad morjem.

Tukaj tedaj kuhajo »dolgega prešiča« (to je človeka) — sem se pošalil in pokazal na dim, ki se je dvigal med drevjem kvišku; toda že v naslednjem trenutku se mi opazka ni zdela več komična. Na moje uho je zadel človeški glas in ko sem se hitro ozrl, sem videl,

da so stezo zaprli štirje oboroženi divjaki, ki so držali svoje puške naperjene proti nam.

»Vrniva se!« — sem zaklical Ozi. Toda ko smo hoteli začeti lezti po stezi nizdol, so nas divjaki z grozečimi znamenji zadržali. In naslednji trenutek je stal pred nami v vsej svoji strahoti klasičen pralik divjaka. To je bil sam Nagapate, poglavar. Orjak, ki so se mu pod črno kožo bočile silne mišice. Poteze njegovega širokega obraza so izdajale trdo voljo, zvrtost in brezobzirno nasilnost divje zveri.

Upal sem, da si bom pridobil njegovo prijateljstvo z darovi ter sem mu pomolil nekaj predmetov. Toda komaj ozrl se je nanje. Namesto tega je prekrizal na prsih roke in strmel v nas. Ozrl sem se. Toda kamorkoli sem pogledal — izza vsakega šopa trave so gledali grozeči črni obrazi. Morali smo skušati, da ohranimo kolikor mogoče vsaj videz hladnokrvnosti. Postavil sem torej brž svoje aparate in začel z mrzlično naglico vrtni ročico.

V tem sem se zavedel, da je skrajni čas misliti na odhod, ako naj nas pri vrnitvi ne preseneti noč. Moral sem pa svojo vlogo igrati do konca in tako sem Nagapatu ponudil roko v slovo in Oza je posnemala moj zgled. Toda namesto da bi njeno roko izpustil, jo je ljudožrski poglavar trdno obdržal v svoji, z drugo roko pa jo je ves zamišljen tipal po obrazu, laseh in ostalem telesu.

Oza je od strahu prebledela kakor zid. Obšla me je izkušnja, da bi divjaka na mestu ustrelil. Toda to bi pomenilo takojšnjo smrt za ženo in zame; zato sem le stisnil

pesti in razvlekel svoje ustnice v nekaj, kar naj bi bil smehljaj. Čez trenutek, ki se je pa nama obema zdel cela večnost, je Nagapate Ozo izpustil in zarjovel divjakom, ki so nas obdajali, neki ukaz. Takoj so vsi izginili v gošči. Velel sem trojici nosačev, naj vzamejo aparate.

Komaj smo napravili par korakov, so nas napadli odzadaj. Naslednji trenotki so bili najmučnejši v mojem življenju. Ko sem zagledal obroč neusmiljenih črnih obrazov okolu nas in videl, kako se je moja žena onesveščena zgrudila v divjakove roke, mi je zastalo srce.

Tedaj se zgodil čudež! V zatoku globoko pod nami se je začul parni stroj angleške stražne ladje! Spuščala je sidro! Učinek na divjake je bil porazen. Prevzel jih je strah. S hlinjeno hladnokrvnostjo sem jim skušal pojasniti, da je prišla ladja v naše varstvo. Nagapate je zarenčal novo povelje in sedaj smo končno smeli po stezi nizdol. Kakor hitro smo bili divjakom izpred oči, smo začeli teči, ne meneč se za trdo travo, ki nas je do krvi šibala v obraz, opotekajoč se, padajoč — le dalje, le proč!

Na mah nas je zagnila tropična noč. V strahu in grozi smo se borili skozi džunglo; trnje nam je trgalo obleko in se zabadalo v meso. Pač stokrat nam je izpodrsnilo na sklizkih tleh, padali smo; toda strah nas je gnal dalje. Vsak glas pražozda nas je znova presunil z grozo. Slednjič — nam se je zdelo, da so pretekle dolge ure — smo dosegli obal in bili rešeni.

Kitajska vladarska modrost

Knez Vuj je že devet let dobro vladal. Sosednji knezi so skušali povzročiti v njegovi deželi zmedo ter so nameravali vojno.

Tedaj mu je veliki cesar poslal svoj pozdrav, ga povabil k sebi in mu rekel: »Daleč od mene prebivaš. Redko te vidim. Tvoje ime je mnogim na jeziku, ki prihajajo k meni in slabo poročajo o tebi. Zato sem odposlal tihe sele, da bi preiskali govorice. Našli so v tvoji deželi zadovoljno ljudstvo, ki ima dovolj živeža, ki ima praznike, ki veruje, ki ljubi. Ti gospodariš. Oni spravljajo. Dam ti desetisoč hiš, da z njimi povečaš svoje okrožje.«

Potem je pozval veliki cesar kneza iz okraja, čegar dežela je mejila na deželo kneza Vuja, in mu rekel: »Odkar vladaš v okraju, prihaja k meni mnogo ljudi, ki te slave in pripovedujejo o tebi velike stvari. Zato sem odposlal tihe sele, da preiskujejo glas tvojega imena v tvoji lastni deželi. Našli so nezadovoljno ljudstvo, ki strada, ki prezeba, čegar polja ne rode. Ti neguješ tisoč odnošajev, ki naj poneso tvoje ime v daljo in misli, da je to vse. Zato sem ti vzel desetisoč hiš in jih dal knezu Vuju.«

Palle doma

Palle Huld, strumni 15 letni kodanjski vajenec in skavt, ki ga je poslalo uredništvo dnevnika »Politiken« v Kodanju o priliki Jules Vernes-jeve 100 letnice okolu sveta, je dovršil svojo nalogo in se točno v določenem času 45. dan vrnil domov. Vozil se je v prvem razredu in le enkrat zamudil vlak. Porabil je blizu 1000 dolarjev. Ob povratku v Kodanj so ga sprejeli nad vse slovesno. »Politiken« je njemu na čast priredila slovesen obed, katerega so se udeležili tudi inozemski diplomati. Bilo je skoraj vsega lepega in dobrega preveč za vrlega skavta. Glavni urednik Ove Rode je v svojem govoru slavil Palleja kot zdravega, bodrega, odločnega, vestnega mladca, ki je vedno o pravem času na mestu. Angleški

»Kako se moreš bati psa, Janezek? Saj vendar veš, da psi, ki mnogo lajajo, ne grizejo.«

»Jaz že vem; ne vem pa, če ve to tudi on...«

opravnik poslov mu je prinesel čestitke britanskega imperija in naglašal, da je Anglija ponosna, da je Palle polovico poti potoval pod angleško zastavo in da se ne more potovati okolu sveta razen preko angleških luk.

Boj z mrtvimi dušami

V Marseille-i se je ustanovila »Liga za zavarovanje volitev«, ki jo je rodilo nezaupanje marseilleskih opozicijskih politikov do razporejenih volilnih imenikov. V teh imenikih je vpisanih 10.000 volilcev več nego ob zadnjih volitvah. Kakor bi bilo razveseljivo tako znatno zvišanje prebivalstva v največji francoski trgovski luki, opozicionalni voditelji v to zvišanje nimajo prave vere in sumijo, da so to zgolj prikazni, poklicane v to, da na volilni dan, če bo treba, popravijo volilno srečo na korist vladi. Da to stvar razčistijo, so marseilleski legijonaši na vsakega novovpisane volilca poslali pismo, v katerem ga prosijo, naj odgovori, ali je res bitje iz mesa in kosti. Vsakemu pismu je za odgovor priložena znamka. Pisma so vsa priporočena in nosijo označbo: »Naslovljencu izročiti osebno.« Ako bo tedaj kako pismo prišlo nazaj z označbo: »Nepoznan«, bo Liga vedela, da je ime izmišljeno in bo zahtevala izbris. Vladi bo potemtakem trda predla, če se je zanašala na »mrtve duše«.

Ubogi Schubertov kodre

Dunajčani praznujejo letos Schubertov jubilej in vsi in vsak se poslužuje Schubertovega imena, da bi z njim kaj — zaslužil. Tu najdeš Schubertove ovratnice, Schubertove bonbone, Schubertove torte, Schubertove žepne robce itd. Vse Schubertu v slavo! Ko so pa včeraj na Dunaju na dražbi prodajali en Schubertov koder, ni bilo nobenega Dunajčana, ki bi bil hotel žrtvovati zanj 350 šilingov in ubogi koder je romal v skladišče, da počaka boljših časov.

Več dobro ohranjenih in nekaj popolnoma novih

pletilnih strojev

se radi pomanjkanja prostora ugodno proda. — Ponudbe na upravo lista pod »Ugodno« št. 3453.

Kako je pristal arakoplov »Italia« v Stolpu.

General Nobile v svoji poveljniški gondoli ob pristanku.

Grazia Deledda:

Skušnjave

Novela. — Poslovenil dr. Joža Lovrenčič.

Vsi sardinski kmetje verujejo v moč zagovorov, katerih je mnogo vrst in načinov in so za vse mogoče. So taki, s katerimi zdravijo živino, z drugimi vežejo, to se pravi, preprečijo orlom in lisicam, da bi mogli ugrabiti drobnico, s tretjimi onemogočijo, da bi psi lajali ali se puške sprožile in še z drugimi preganjajo gosence in podobno škodljivo živad — kratko, za sto in sto najrazličnejših potreb imajo pripravljene.

Stric Feliks je neomejeno zaupal v zagovore: nešteto jih je znal in sloves je šel o njem, da so njegovi vedno pomagali. Zato so ga često poklicali v to in ono stajo, da bi zagovoril.

Komaj se je prikazala nad Montę Urtico nova luna, majhna kakor zlata ladjica, plavajoča v rožnem čaru večera, se je pripravljala, da bi zagovarjal obolele krave.

Tri večere potem je nagnal krave v bližino reke. Antine je bil zraven.

Znočilo se je komaj, nova luna je vzhajala izza oleandrov, preko reke so šli srebrnoredni prameni in nebo je bilo prav tako čisto ko voda. Kak mir, kako globoka sladkost! Krave, skoraj vse ruse, ob straneh, ki jih ni luna obsevala, temne, so obilzavale rane in venomer mahale z repom po stegnih. Stric Feliks je snel čepico, se sezul in se trikrat pokrižal. V desni roki je imel med palecem in kazalcem majhen srp, ali bolje, nož v obliki krivca. Na prsa mu je visel nad plaščem šop svetinj, ki je imel pripete okoli vratu na zamazanem traku. Kakor ravdahnjen je izgledal in ko je pogledal proti luni, so se svetili njegovi očali kakor dvoje ogromnih oči iz jantarja.

Antine je slonel ob oleandru in ga je opazoval;

drugekrati so ga te vrste ceremonije zanimalo, to pot pa se mu je zdelo vse neokusno, neumno in smešno.

Stric Feliks je mrmral tajnostne besede zagovorov z razprostrtimi rokami in gledal proti nebu. Ali je zaklinjal moč lune, zvezd in teme, duha vode in božanstva ozračja? Gotovo je zaklinjal nekaj, toda Antine je bil predaleč, da bi mogel razumeti tajne besede. Kar naenkrat je napravil stric Feliks po rakovo tri korake in iztegnil roke za hrbet, ki ga je upognil. S fovčem je urezal tri ločnata stebila, potegnil roke v navadno smer, se vrvaval in odšel proti reki, še vedno mrmrajoč tajnostne besede. Ločje je večkrat zavozljal in ga vrgel v vodo, da bi ga odnesla v svojem tihem toku, nato se je pokrižal s fovčem, se sklonil k vodi, si omočil najprej roke, potem noge ter spravlil svoj šop svetinj za hodnično srajco. Ceremonija je bila končana: ko segnije v vodi ločje, krave ozdravijo...

Pa krave niso ozdravele in stric Feliks je rekel, da zagovor ni učinkoval, ker je ceremoniji prisostvoval Antine, ne da bi na to dal kaj.

Antine pa se je dolgočasil in bil kakor pobit. Vstajal je, ko je bilo solnce že visoko, in se mudil skoro ves dan v bližini reke, kjer je sveže vel veter skozi oleandre in jim odnašal listje. Drugod v tanki je bila neznosna vročina: z ruše, ki je bila kakor zlata, je kar žgalo; krave in žrebata so utrujeni od hude sople opoldne polegali v neznatni senci med grmičjem in ob zidovih. Sele ko je solnce zašlo, je prodrla sveža sapa od reke in se širila preko nje, ponoči pa, ko je lila mesečina na ravan in so začvrčali murni, se je razgrnila nad vsem neskončna sladka opojnost.

Srebrni rob tanke se je zlival z bližnjim obzorjem v nekako morje sanj; kakor z magnetično privlačnostjo je to zabrisano ozadje vplivalo na Antina in mu mamilo pogled in domišljijo.

Kaj neki je tam v oni dalji? Tam, za svetlobo obzorja? Medtem ko je stric Feliks, sedeč na skali, molil, se zahvaljeval sveti Barbari in svetemu Eliji za svojo in sinovo srečo, se je čutil sin neznansko

žalostnega in nesrečnega, zakaj obzorje v mesečini mu je budilo neutešne želje po življenju, nemirno hrepenenje po daljnem, neznanem, nemogočem...

V takem duševnem razpoloženju je šel, potem ko je prej obiskal dolgočasno revno vasio, proti sredi septembra na neko podeželsko veselico. Tam je naletel na gospodarja tank, krav in žrebet — na mladega plemiča gospoda Elijo, ki je bil še pod varuhom, kar ga pa ni oviralo, da bi se ne zabaval po svoji mili volji. Nešteto norosti si je dovolil na veselici: plesal je sardinski ples, razspaval, tekmoval s svojim konjem, ki je bil bel ko mleko, dvoril je lepim ženskam in popival. Gospod Elija je bil lep in simpatičen, dvajset let je bil star, a jih je kazal šestnajst, bil je bele polti, bolj blede in imel črne lase in oči. Zobje, ki so bili vsi nagniti, so ga močno kvarili, ko se je smejal. Belo je bil oblečen in nosil slamnik z roza trakom iz tula, tako da je sličil ženskemu klobuku; imel je pripetega z večbarvno svileno vrvico na telovniku gumbnice.

Ko je zagledal Antina, ga je objel in navdušeno poljubil. Semeniščenik je začutil, kako prihaja iz gospodarjevih ust, katerih ustnice so bile svetle in sveže kakor kakega otroka, neznanski duh po žganju in zopern mu je bil na prvi vtis, a malo po malo ga je le prevzela prijaznost in izredna priljudnost gospoda Elije.

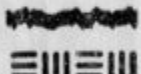
»Antine, ali se spominjaš, kako sem te nekoč natepel? Zdaj pa si večji in močnejši od mene! Ali pojdeš k vojakom?«

»Ne, tedaj bom že imel prve redove.«

»Ah, saj res, ti boš duhovnik. Kako glupo!«

S tako izbrano sočutno jedkostjo je izgovoril to, da je zavalovila Antinu ko navadno ob takih prilikah kri v obraz, ki mu je postal kar vijoličast. Zdelo se je, ko da bi se vzdrazil; koncem koncev je bilo poniževanje, ki je povzročilo, da je zardel.

Elija ga je vlekel s seboj od pivnice do pivnice in ga bodril, naj pije žganje, ki so ga nalivali v majhne čaše in je bilo svetlo in žgoče ko brušen

LUJDSKA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani: 28 svezki: A. Sheehan, Nodlag. Povest v raski dekle: 24 Din. — 24 svezek: A. Marj, Hanka. Lufko-sobaka povest: 22 Din. — 25 svezek: Hagard, Hi cesarja Montezuma, 32 Din. — 42 Din. — Storček in njegova burleska življenja, 14 Din. — 22 Din. — 27 svezek: Pregel, Otroč solina, 24 Din. — 32 Din.

Gospodarstvo

Inserat

Inserat je najbolj splošno in najvažnejše reklamno sredstvo, tako navadno, da nekateri sploh ne ločijo med inseratom in reklamo. Saj se še vedno dobe firme, ki v postavko »reklama« knjižijo le izdatke za inseriranje.

Probleme reklame so teoretično danes že skrhali v kratko formulo treh vprašanj: Kaj? Komu? Kako? Na prvi dve vprašanji je lahko odgovoriti, s tretjim je težava. Reklamnih sredstev je mnogo: izložba, razstava, plakat, prospekt, katalog, pismo, inserat. Navadno bo tako, da bomo morali primerno kombinirati; inseriranje samo ali plakatiranje ne bo dovolj. Eno pa je gotovo: ne delaj reklame kar tjavendan, ampak vedno po gotovem načrtu.

Zanima nas tu zlasti, kako vlogo igra pri vsej reklamni inserat. Po svoji naravi ima inserat take prednosti, da je najvažnejše reklamno sredstvo, ki mora spremljati in podpirati vsako drugo reklamo. Res je plakat večji, vidnejši, a je pritrjen na neko gotovo mesto, čakati mora, da pridejo ljudje mimo in pogledajo. Inserat pride s časopisom k ljudem v hišo. Tudi pismo pride v hišo. Tistemu, na katerega je naslovljeno, še bolj vzbudi interes za ponudbo. A inserat se donaja tudi ljudem, ki jih trgovci ne poznajo; in zlasti to bi rad zainteresiral za svoje podjetje.

Važno je, da se inserat zelo prilagodi miljeju prejemnika. Vedeti moraš, v katerih krajih in med kakimi plastmi ljudstva je časopis razširjen, temu primerno je treba spreminjati obliko in vsebino. Inserat je lahko kratkobeseden kot plakat, lahko obsežen kot knjižica. Kar želi povedati, lahko pripoveduje v besedah, lahko tudi pokaže v sliki, ki podvoji učinkovitost inserata.

Inserat je torej najbistvenejše, zato najučinkovitejše propagandno sredstvo, ki se najbolj lahko prilagodi vsem potrebam in razmeram in se more vedno in v vsaki obliki najuspešnejše uporabljati.

Napačno je mnenje, da reklama podražuje blago. Če primerjamo cene v onih podjetjih, ki ne inserirajo, z onimi, ki inserirajo, lahko vidimo, da je razlika malenkostna pri enaki kakovosti. Tako je znan slučaj, da so znašali inseratni stroški neke nemške tvrdice za šampanjec samo 3 pfenige pri steklenici, ki je stala 7.50 mark.

Druga tranša Bleirovega posojila

Kakor znano, je skupina Blair, Chaise & Co. lani za nas emitirala posojilo 30 milijonov dolarjev, od katerega je takoj izplačala 15 milijonov dolarjev, drugih 15 milijonov dolarjev pa je imela dati, ko se ugotovi končnoveljavno trasa jadranske železnice. Sedaj je v finančnem zakonu 1928-29 ugotovljena trasa in nam bo Blair dal na razpolago nekaj milijonov dolarjev (od 15 milijonov dolarjev), kolikor se je pač dovršilo del. Ostale vsote dobimo po vrednosti izvršenih del. Tako bomo dobili ves iznos posojila 30 milijonov dolarjev.

Odprava uvozne carine na pluge

V težki dobi, ki jo preživlja naše kmečko gospodarstvo, se zlasti občutilo visoke cene proizvodov, ki so nujno potrebni za kmečko gospodarstvo. Vzrok tem visokim cenam so pa v veliki meri znane uvozne carine na te proizvode. Zato je nujno potrebno, da se znižujejo cene za potrebščine kmetov, ker so cene tudi njegovim proizvodom nizke. Sedaj poročajo iz Belgrade, da je ministrski svet na svoji seji 19. t. m. sklenil odpraviti uvozno carino na pluge, kar je treba toplo pozdraviti in želeli, da se akcija vlade v tej smeri še nadaljuje v korist kmečkega gospodarstva, ki je podlaga vsega.

Pospeševanje zunanje trgovine v inozemstvu

Unija. Iz poročila ameriškega trgovskega urada je razvidno, da ima zavod za pospeševanje ameriške notranje in zunanje trgovine v 37 tujih državah 42 podružnic, pri katerih je zaposlenih 29 trgovskih atašejev in nad 100 drugih uradnikov Amerikancev. Trgovina je dobivala nasvete pisemsko in je na ta način prihranila okrog 26 milijonov dolarjev. Zavod sam ceni vrednost svojega poslovanja za 20.000 domačih tvrdic, katerim je dal nasvete, na 484 milijonov dolarjev. Število podružnic bo zopet povečano.

Egipt. V Kairu je bila ustanovljena egiptovski-poljska trgovska zbornica, ki se bo počela s študijem egiptovskega tržišča in proučevanja možnosti plasiranja poljskih produktov v Egiptu.

Turčija. Tudi Turčija za vso vneto poskuša povečati svojo zunanjo trgovino. V ta namen skuša izpopolniti svojo konzularno službo in je v načrtu zunanega ministrstva, da se še letos ustanovi 12 novih konzulatov.

Fala posega na Hrvaško. Iz Varaždina poročajo, da se namerava Varaždin priključiti omežju Fale, za kar bi bilo potrebno izmenjati sedanje vode in celo omrežje; stalo pa bi to 4 milijone dinarjev. Na drugi strani pa nameravajo v Varaždinu zgraditi kalorično centralo, za katero bi dobavljali premog zagorski rudniki. Vprašanje je, za kaj se bo oddal občinski svet v Varaždinu.

Sarajevska muslimanska trgovska in obrtna banka. Ugotovljeni narok dne 18. t. m. je pokazal, da je skupaj 60 upnikov, največji je vakuf z dva in pol milijona dinarjev; vse terjatve so priznane in bo kvota znašala 60 odstotkov.

Posojilo mesta Osijek. Znano je, da se pogaja osješka občina za večje posojilo, s katerim bi izplačala prejšnje posojilo, ki ga ji je dala ameriška skupina Mc Daniel; posojilo bosta dali zagrebški velebanki: Jugo in Esk-hlp. banka v znesku do 90 milijonov dinarjev.

Sodelovanje osješke in zagrebške oblasti. Zanimivo je, da je osješka oblast naložila v zavodu zagrebške oblasti 1 milijon dinarjev. Sedaj bo zagrebška oblastna hranilnica (ustanovljena 1927) ustanovila svojo podružnico v Osijeku.

Mlekarški kongres v Zagrebu. Ob priliki zagrebške veleeejine se bo vršil 6. maja 1. mlekarški kongres v Zagrebu, kjer se bo ustanovilo enotno mlekarstvo za vso državo. Člani niso lahko samo zadrage, ampak tudi poedinici, ki imajo zveze z mlekarstvom. Natančnejša pojasnila daje uprava »Mlekarstvena lista«, Zagreb, štenoia 30.

Razdelitev oblastnih subvencij mrjasev. Tekom tega leta bo oblastni odbor mariborske oblasti porazdelil nekaj dobrih, mladih plemenskih mrjasev okolenjenih bele domače pasme po znani ceni. Interesanti naj se obneje radi podrobnih navodil na okrajnega živinorejskega referenta na sedežu okrajnega glavarstva.

Is kemične industrije. Kakor znano je »Kakšaj«, tvornica kemično farmaceutskih produktov

ustanovljeno po zagrebški tvrdki »Isis«, ki ima 49 odstotkov vseh delnic. Poleg »Isis« je udeležen pri Kaštelu tudi »Aussiger Verein«, ki pa se pogaja z »Isis« glede odkupa svojih delnic. V zvezi s temi pogajanjmi je tudi prenos tvornice Kaštel v Zagreb.

Sporazum evropske avtomobilne industrije. V kratkem se bo vršila v Parizu konferenca evropske avtomobilne industrije, kjer bodo razpravljali o ukrepih, potrebnih za zaščito evropske avtomobilne industrije.

Borza

DENAR.

Devizni kurzi tudi danes izkazujejo padajočo tendenco. Razen Curiha in Trsta, ki sta ostala neizpremenjena, so vse devize popustile. Privatno blago je bilo danes v devizah Trst, Newyork in Berlin, ostalo pa je dala Narodna banka. Promet je bil večji kakor včeraj.

Devizni tečaji na ljubljanski borzi

20. aprila 1928.

	povpraš.	pon.	srednji	sr. 19. IV
Amsterdam	—	2291.75	—	2291.50
Berlin	1357.—	1360.—	1358.50	1358.—
Budimpešta	—	992.22	—	—
Curih	1093.50	1096.50	1095.—	1095.—
Dunaj	797.95	800.95	799.45	799.47
London	27.98	277.7	277.38	277.43
Newyork	56.70	56.90	56.8	56.79
Pariz	222.71	224.71	223.71	—
Praga	167.93	168.7	168.33	168.39
Trst	298.50	3 050	299.50	299.50

Zagreb. Berlin 1356.50—1359.50, Curih 1093.50 do 1096.50, Dunaj 797.95—800.95, London 276.98 do 277.78, Newyork 56.697—56.897, Pariz 222.71 do 224.71, Praga 167.93—168.73, Trst 298.49—300.49.

Belgrad. Amsterdam 2288.75—2294.75, Berlin 1357—1360, Budimpešta 995.72—993.72, Curih 1093.50—1096.50, Dunaj 799.95—800.95, London 377.78—377.98, Newyork 56.70—56.90, Pariz 222.71 do 224.71, Praga 167.93—168.73, Trst 298.69 do 300.69.

Curih. Belgrad 9.1325, Berlin 124.02, Budimpešta 90.80, Bukarest 3.25, Dunaj 72.99, London 25.3225, Newyork 518.70, Pariz 20.4225, Praga 15.375, Trst 27.36, Sofija 3.75, Varšava 58, Madrid 86.80.

Trst. Belgrad 33.28—33.35, Curih 364.75 do 366.75, Dunaj 263.60—269.60, London 92.51—92.62, Newyork 18.91—18.92, Pariz 74.55—74.65.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.51, Kodanj 190.50, London 34.68375, Milan 37.46, Newyork 710.50, Pariz 27.965, Varšava 79.665. — Valute: dolarji 709, češkoslovaška krona 21.0475.

Praga. Devize: Lira 178.20, Belgrad 59.40, Pariz 132.80, London 164.75, Newyork 33.745.

Dinar: Newyork 175.95, Berlin 7.355, London 277.50.

VREDNOSTNI PAPIRIJI.

Tendence za državne papirje je neizpremenjena. Edino za vojno škodo je nekoliko več zanimanja pri neizpremenjenih tečajih.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 89.50 den., agrari 58 den., Celjska 158 den., Ljublj. kreditna 126 den., Prašedionia 806 den., Kred. zavod 157—175 den., Vevče 135 den., Kranj. ind. 305 den., Ruše 265 do 280, Slajbna 56 den., Sešir 110 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 89—90, agrari 58.25, vojna odškodnina 430—432, april 431, maj 434 do 436, dec. 460—465, Hipo 58—58.50, Jugo 88—89, Prašedionia 807.50, Ljublj. kreditna 126, Sečera 525, Drava 370—372, Slavonija 12—14, Trbovlje 491—498, Vevče 138—142.50.

Belgrad. Narodna banka 6500—6700, vojna odškodnina zaključki: 430, 432, 431.50, 432, ult. april 431.50—432, ult. maj 435—436, Izvozna banka 1130 do 1.180, Brodarsko društvo 509—515, Belgr. zadruška 6000, 7% invest. posoj. 90—90.25, agrari 57.75 do 58.50.

Trst. Adria 199, Assicurazioni Generali 6390, Cosulich 197.50, Riunione adriatica A. B 2690, Trip-covich 237, Split cement 245, Trž Lloyd 691, Dalmatia 171, Oceania 83.

Dunaj. Podon.-sav.-jadr. 81.50, Hipo 7.30, Alpine 40.60, Leykam 9.55, Trbovlje 61.75, Kranj. industr. 39.50, Ruše 33.50.

BLAGO.

Ljubljana. Les: bukovno oglje Ia. suho vilano fko vag. meja 1 vag. po 90, deske 18 mm mon-te fko vag. meja 3 vag. po 485; zaklj. 4 vag. Tendence živahna.

Dež. pridelki (vse samo ponudbe; slov. post., plač. 30 dni, dob. prompt): Pšenica 78—79 kg 2% baška 392.50—395, slav. 387.50—390, moka 0 g vag. bl. fko Ljubljana plač. po prejemu 536—545, ajda zdrava rešetana 295, oves baški zdrav rešetan 305—310, koruza baška 310—315, april 315—320, maj 315—320, činkvantin 320—325; zaklj. 2 vag. pšenice. Tendence neizpremenjena.

Novi Sad. Pšenica bč. 355—357.50, potiska 357.50—360, srem. 350—355; ječmen 295—300, mac. 245—250; oves: bč., ban., srem. 252.50—257.50; koruza: bč. 270—272.50, maj 272—275, junij 277.50 do 282.50, bela 77.50—280, srem. 272.50—275.50, junij 277.50—282.50; moka: 0 g in g 480—490, štev. 2 450—470, štev. 5 440—450, štev. 6 400—410, štev. 7 340—345, štev. 8 240—245; otrobi: bč. 227.50 do 282.50, bela 277.50—280, srem. 272.50—275.50, vag. pšenice, pol vag. ovs, 153 vag. koruze, 6 vag. moka, 9 vag. ječmena.

Budimpešta (terminskih borza). Tendence omahujoča. Pšenica maj 33.54, 33.48, zaklj. 33.52 do 33.54, okt. 31.50, 31.32, zaklj. 31.32—31.34; rž: maj 33, 32.76, zaklj. 32.76—32.80, okt. 26.96, 26.84, zaklj. 26.84—26.86; koruza: maj 27.96, zaklj. 27.80 do 27.84, julij 28.64, 28.54, zaklj. 28.58—28.60.

RAZGLAS

o pismeni ofertni licitaciji za gradbo »Prosv. doma« v Trebnjem

Podpisano »Prosvetno društvo« razpisuje pismeno ofertno licitacijo za gradbo (samo sezidanje) »Prosvetnega doma«. Načrt in proračun, kakor tudi vsi gradbeni pogoji so na vpogled v župnišču v Trebnjem. Društvo si pridrži pravico oddati delo brez ozira na višino ponudbe. Interesantom je vložiti ponudbo do 29. t. m.

Prosvetno društvo Trebnje,

dne 19. aprila 1928.

Za duha in srce

Dvig katoliške kulture v Franciji

Philippe de Zara poroča pod gornjim naslovom v aprilski številki »Schöner Zukunft« o razgovoru, ki ga je imel z Maurice Brillantom, odličnim francoskim romanopiscem in umetn. kritikom, glavnim urednikom velikega katoliškega mesečnika »Le Correspondant« in izdajateljem zbirke »La Vie Chrétienne« (Bernard Grasset, Paris). »Alf je resnično, kakor se od več strani čuje, v Franciji katoliška kulturna pomlad v znanosti in umetnosti, ali pa so te govorice le utvara, nič več kot želje našega krščanskega srca ali pa snobizem intelektualcev in modnih ljudi,« ga je poročevalec nameroma dvomeče vprašal. M. Brillant pa mu je odgovoril mirno in trdno. »Da, prepričan sem, da preživljamo opombe vredno periodo katoliškega kulturnega dviga, in da bo ta kulturna pomlad pozivila umetnost in znanost naše dežele.« V naslednjem podajamo nekaj tozadevnih Brillantovih misli.

Od zunaj pogledano se zdi, da se Francija polagoma popolnoma odvrča od krščanstva. In res, na površju je svoje krščanstvo izgubila. Toda v osrčju se zbujajo in pripravljajo novo življenje. Najprej se mora vrniti Franciji zdrava glava in nepokvarjeno srce, preden se začne zdraviti njeni udje. Družabne in duhovne višine francoskega ljudstva se že bolj in bolj pokoravajo religioznemu redu. »Kako daleč smo že od onih let, ko je moral Baudelaire svojo katoliško vero skrivati, ali ko je Veuillot sredi med kristjani ostal tujelec!«

Nato naštevata nekatere umetnike (Maurice Denis, Desvallieres, Vincent d'Indy) in njihove šole religiozne umetnosti, ki so množijo po občinstvu najbolj dostopnih salonih. Religija se ne zasmrjuje več, marveč se vrača nazaj v življenje Francije. Krščanske filme si ogledujejo cele množice, katoliški gledališki igralci (Gaston Baly, Jacques Copeau, Henri Gheon) obračajo nase pozornost velikega tiska, veliki časniki (Comœdia, Journal, Le Petit Parisien) posvečajo religioznim redovom cele kolone, vsako leto se vrši »Teden katoliških pisateljev«, knjiga kot »Obramba zapada« od Henrika Massisa, ki priznava katolištvo kot edinega rešitelja, najde veliko število bralcev. V vseh teh pojavih moramo videti znamenje časa.

Ti pojavi so globoko notranje utemeljeni, kar nam dokazujejo številne konverzije (mistik in filozof Jacques Maritain), okrog katerega se mladina zbira kot okrog apostola.

Ko govori Brillant o katoliškem dvigu v umetnosti in literaturi, pravi: Katolištvo je najindividualnejša izmed vseh religij. Katoliški duh deluje na pisatelja ko v njem tako rekoč meso postane. Pri tem pa je svoboda njegovega ustvarjanja neprizadeta. Katolištvo prinaša gotovost, ne pa ujetništva. Ta ugotovitve se obrača po eni strani proti tistim, ki nam očitajo, da uničujemo originalno nadarjenost, po drugi strani pa je odgovor onim penape-težem, ki si nasprotno želijo za vse krščanske umetnike skupne estetske teorije, in ki sklepajo ne »nedinosti med katolikci, ker Paul Claudel svojo umetnost drugače pojmuje kot Henri Bordeaux«.

Vredna plast v umetnosti in literaturi v Franciji spoznava danes propad in vstajenje novega sveta.

Dalje omenja Brillant redovništvo, ki se zopet naseljuje v Franciji, in ki ima največji vpliv na religiozno obnovo s svojim zgledom in z ožrajem radosti ter krščanske mistike, ki ga ustvarja Dve slavni žarišči sta Solesmes (benediktinci) in St. Maizmin du Var (dominikanci), kamor zahaja elita pisateljev in umetnikov. Toda poleg zunanje vpliva menišstva, če moremo tako reči, gre notranji vpliv na duše po občestvu svetnikov. Koliko prošnje za pomoč, moč in razsvetljenje se v Franciji vsako uro dviga k Bogu!

Slednjič je Brillant omenil snuječe se »Katoliško društvo pisateljev in umetnikov«, pri katerega pripravah tudi sam sodeluje. Tvorila ga bo dvajsetstotica vodilnih katolikov Zbirka »La Vie Chrétienne« se zelo ceni; zahtevajo jo vsi založniki. Znanstveno podjetje je »Le Fichier catholique« (Katoliški glasnik), ki s statistikami, bibliografijami i. dr. zasleduje katoliško gibanje. Snuje se organizacija za umetnike »Conférence de Saint-Genest«, ki naj združi dramske avtorje, igraevce in ljubitelje gledališča. Slednjič je v načrtu mojstrsko delo katoliškega duha revija »La Correspondance littéraire et philosophique«, ki bo namenjena ne samo za francosko, ampak za vso katoliško elito. Revija bo imela svoje dopisnike v Belgiji kot v Braziliji, v Italiji kot na Japonskem. Morda predstavlja prvi poizkus, vrhove duhovnega sveta združiti na temelju enakih načel. To bo težava na internacionala, ki bo, ker je univerzalna, stala nad slučajno politiko; ona more, utrjena po katoliških načelih, v masi zopet upostaviti red, ker je kot elita upostavila red pri sebi.

In tako bo katoliška kulturna obnova, ki gre po vsem svetu, morda prav v Franciji rodila najzlahtnejše plodove. O »brezverski Franciji« pa nimamo več pravice govoriti!

Vzhodna nabožnost

Sovjetska »Izvestija« poročajo, kako propada sloveči samostan Optina v Jaroslavski guberniji. Od starih menihov so ostali samo štirje in še ti so slabotni ter zaposleni z dolgo službo, oziroma na polju. Novih bratov pa ni, ker ne smejo vstopiti. Poslopje propada. Zdjaj prevažajo oblasti iz samostanske dragocene knjižnice v Moskovski Rumjancevski Muzej, da jo rešijo propadanja. Ta zbirka šteje do 60.000 izvodov versko-filozofskih rokopisov in knjig. Med njimi so svetovno znana bizantska in novogrška unika. Poleg ruskih rokopisov XVI. do XVII. stoletja šteje knjižnica več sto sodobnih meniških rokopisov. Omeniti je tudi razsežno dopisovanje samostanskih starcev z odličnimi osebnostmi. Gogolj, Aksakov Kirejevski, Homjakov, V. Solovjov, L. Tolstoj, Dostojevski in drugi so pogosto obiskovali samostan, tam dolgo bivali in dopisovali.

Dodatek k odgovoru

Kakor je »Slovenec« že poročal, je priobčil dr. Camillo Morocutti v berlinski »Germanij« od 5. aprila članek o zatiranju nemščine v Sloveniji na šolskem polju. V podrobnosti Morocuttijevih neresničnih trditvev se ne bomo spuščali, ampak navedemo tokrat le statistiko nemških šol za mariborsko oblast.

V mariborski oblasti je 1073 nemških otrok.

Na meščanskih šolah mariborske oblasti je 172 nemških otrok (plus 5 v Čakovcu). — Na učiteljskih mariborske oblasti je 7 nemških šolskih obiskovalcev. — Na gimnaziji v

s starci. Znameniti samostan s starcem Sozimo »Bratih Karamazovih« je točno posnet po Optinu. Pripomniti je, da smo imeli nekaj časa del arhiva optinskega samostana v Ljubljani, kamor je zabil po ruski emigraciji. (Primerjaj zanimivo knjižico prote S. Cvetkovica: Optina Pustynj, ki se dobi za 28 Din pri založbi Y. M. C. A. Pariz.) Tako nas obvešuje g. dr. Preobraženski.

Optinski samostan je bil eno najvažnejših središč asketičnega življenja in literature pravoslavne cerkve sploh. Tamkaj negovana askesa in mistika je bila pristno krščanska, kakor je skupna pravoslavni in katoliški cerkvi. Nanjo se naslanjati obe mali, a važni deli znanega Arsenieva, pisani v nemškem jeziku: Oskliche und Mystik, Reinhardt, München 1925 in Die Kirche des Morgenlandes, Sammlung Götschen, 1926; 104 strani z bogato navedbo literature; cena 1.25 M. Ne smemo bi bili katoliškega inteligenta, ki bi ju ne poznal. Nabožna miselnost in življenje vzhodne cerkve se tu podaja kot organska celota, koje najnotrajnejše počelo je vera v posvečenje in poveljanje stvarstva po Vseljenju Gospoda, vera v mistično v počelu že zdaj dano odrešenje celokupnega vesoljstva od smrti, velikonočno veselje, ki pa korenini v spokornosti in neprestani borbi proti grehu. To razpoloženje pa ni mrznja proti stvarstvu, je le dvig stvarstva iz sedanjega stanja v poveljanost. In vrhunčih svetosti je zato Janez Klimax (6. stol.), eden najstrožjih asketov vzhoda lahko rekel: »Ko je nekoč neko videl izredno lepo ženo, je zaradi nje ves zamaknjen glasno hvalil Stvarnika in ob njenem pogledu je vzplamtel v njem ljubezen do Boga.« Višek tega asketičnega življenja je pa v vori in prejemanju Eucharistije in kar o tem piše Arseniev (Die Kirche des Morgenlandes, stran 82—93), spada med najlepše, kar smo sploh kdaj čitali o tem predmetu. Vzhodna nabožnost v Eucharistiji živo gleda in občuti potencialno povišanje in posvečenje kosmosa po tem, da zemeljske prvine vina in kruha postanejo poveljano telo in kri božjega Sina. V tej luči gleda vzhodna miselnost tudi Cerkev, to je občestvo živih in mrtvih, bivših in bodočih, ki so združeni in zveličani po eucharističnem Kristusu v eno: to je tisti pathos mističnega občestva verujočih, ki ga pravoslavna Rusija tako pregnantno imenuje sobornost. Po tem povratku k duhu živega krščanstva, ne po zgolj zunanji prilicivosti se odpira tudi pot v združenje cerkva in zato je proučevanje virov pristno krščanske vzhodne askese in mistike nujno potrebno, ker nam pokaže enotnost zapadnega gledanja z vzhodnim, ki je v svojih največjih asketih in v vsej svoji tozadevni, pretežno meniški literaturi chrnilo popolno katolištvo in tako najbolj omogočuje povratek k njemu tudi v ostalih pogledih. Kdor se vglobi v življenje in dela vzhodnih molitvev in postitvev, bo naravnost pretresen po bistveni identiteti z asketičnimi mislimi in čustvi zapadnih katoliških svetcev: Tomaža Akvinčana in Kempčana! Zato človek s tiho žalostjo bere poročila o propadanju takega centra krščanskega notranjega življenja, kakor je bilo Optina.

Pri tej priliki bi omenil nekaj najvažnejših virov, iz katerih lahko brpmo spoznanje vzhodne nabožne miselnosti. To so v prvi vrsti zbirka Dobretoľubje, (prevod tako zvane »Philokalije«), ki obsega asketično literaturo vzhoda od 4 do 14. stol., tiskano l. 1792, v Benetkah v grškem jeziku, nekoliko pozneje v cerkveni slovanščini in v ruščini; spisi škofa Tihona Zadonskega (18. stol.) in škofa Feofana Novgorodskega (2. polovica 19. stoletja); prekrasno delo kneza Sergija Trubeckega o ruskem ikonostarkstvu, v katerem se najbolj razodeva vzhodna nabožna miselnost: »Umazrenije v kras-kah« in »Dva mira v drevnerusskoj ikonopisic«. Seveda so danes ti viri sprito odrezanosti Rusije od zapada težko dostopni, pač pa nam podaja duha te askese z največjo vernostjo Dostojevskij v »Naukih stareca Sozime« v »Bratih Karamazovih«, ki jih pač ne bi smelo manjkati v knjižnici nobenega slovenskega izobraženca.

Knjige in revije

Therese Neumann von Konnersreuth. Eine Stigmatisierte unserer Zeit. Von Friedrich Ritter von L. a. m. Rhenania-Verlag Bonn 1928. Mit kirchlicher Druckerlaubnis. — Terezija Neumann je eden najbolj izrednih pojavov naših dni. Kdor ni zaslepljen od materializma in racionalizma, bo rad posegel po delu, ki pisano z veliko ljubeznijo do stigmatizirane, hranja potrebno objektivnost. To je poleg izčrpnosti odlika 110 strani obsegaajoče knjižice katoliškega publicista, ki je tudi v naših krogih dobro znan in je tudi v »Slovenec« prvi konnersreuthske dogodke opisal. Najprej brani možnost in dejansko čudežnega poseganja Boga v življenje, nato obširno poroča o ozdravljenjih Terezije, opisuje stigmatizacijo in kritično presoja razlage po boleznosti, histeriji, avtosugestiji in radio-aktiviteti, kar vse izključuje, in brani njihovo nadnaravno povzročenoost. Načelne misli v tem pogledu so dragocene. Najzanimivejša so potem v globokim včutenju pisana poglavja o pasijonskih vizijah Terezije, najvažnejša pa na osebnem opazovanju sloneča sodb pisatelja o čednostnem življenju konnersreuthske vidkinje. Za vsakega katolika je največ vredna sklepna konstatacija: »Konnersreuth je v širokih krogih oplodilno vplival, je vzbudil vero v Boga k novemu razcvitu, in sicer vero v osebnega, živega Boga ljubezni in pravice in zato tudi kazni. Dal je trpljenje zopet smisel, smisel blagoslova namesto smisla prokletstva. Utrdil je, kakor je kardinal Faulhaber upotvil v svoji pridigi o Konnersreuthu, vero v dušo. Konnersreuth je dal neizmernega pogona idealizmu — in močno omajal obupno branjeno trdnjavo materializma. Poznanjenno molitveno življenje je v mnogih zopet poglobil in poživil ter ljubega izveličarja zopet postavil v središče.« — Knjiga je vredna, da se čita in bo prunudila marsikoga v globlje razmišljanje.

Mariboru je 21 nemških šolskih obiskovalcev. — Na realnih gimnazijah mariborske oblasti je 43 nemških šolskih obiskovalcev. — Na realki v Mariboru je 46 nemških šolskih obiskovalcev.

</